

AVE MARIA

FEBRUAR, 1933

“ AVE MARIA ”

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem
v Ameriki in porok zvestobe katoliški Cerkvi.

AVE MARIA

published monthly by

*The Slovene
Franciscan Fathers,*

VERY REV. BERNARD
AMBROŽIČ, O.F.M.

Comm. provincial.

P. O. B. 608,

Lemont, Illinois

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross.

Subscription Price:

\$2.50 per annum

Naročnina:

\$2.50 letno.

Izven U. S. A. \$3.00

Manager—Upravnik:

REV. BENEDICT
HOGE,

P. O. B. 608,

Lemont, Illinois

Editor—Urednik:

REV. ALEXANDER
URANKAR,

1852 W. 22nd Place,

Chicago, Illinois

Entered as second-class
matter August 20, 1925, at
the post office at Lemont,
Illinois, under the Act of
March 3, 1879. Acceptance
of mailing at the special
rate of postage provided
for in Section 1103, Act
of October 3, 1917, author-
ized on August 29, 1925.

VSAK NAROČNIK

našega lista je podpornik velike misli misijonstva Jezusovega. Zakaj? Dolarji, ki si jih namenil za naročnino Ave Marije niso vrženi v kot. Kamenčki so za zgradbo Kristusovega duhovništva. Zato je bila Ave Marija ustanovljena, da bi v gmotnem oziru podpirala dijake, kandidate za duhovniški stan. Tvoja naročnina je seme, ki naj nekoč obrodi sad v vinogradu Gospodovem. Koliko je dijakov, ki bi radi študirali, pa nimajo gmotnih sredstev. Samostan v Lemontu je bil zato ustanovljen, da bi bil tudi šola in vzgojevališče idealnim fantom, ki so si zaželeli službe altarja. Sedaj razumeš. Ave Marija utira pot tem študendum.

O BENEM SI APOSTOL

katoliškega tiska. Vsak mora priznati, da Ave Marija krepko nosi prapor Jezusovega imena. Ta namen ima, da neti in podžiga in ohranja ogenj vere v srcih katoliških Slovencev. Najlepši namen ima. Kdorkoli je naročen na Ave Marijo, je tudi propagator verske misli. Dolžnost vsakogar je, da Kristusa tudi uči, ne samo priznava. Z besedo, z zgledom, v dejanju. Ave Marija naj bo glasilo temu delu, glasnik apostolstva Jezusovega.

NOVEMU NAROČNIKU

bom govoril nekako takole, ko ga bom skušal pridobiti za naročbo. Naroči si ta list, že zato, ker je tako poljuden. Ave Marija hoče biti v vseh svojih vrstah priprosta spremljevalka priprostega ljudstva. Povešti, članki vsi od kraja hočejo biti tebi v razvedrilo in pouk. Rabiš razvedrila na vsak način. Sezi po Ave Mariji, beri njene črtice. Rabiš pa tudi pouka, zlasti v verskih zadevah. Sezi po Ave Mariji. Daje ti nauka iz katekizma, liturgije, sv. pisma in drugo. Vem, da se boš naročil. Kaj bi ugovarjal in se izgovarjal?

STAREMU NAROČNIKU

bom pihal na srce tako-le: Glej, da ostaneš dobrotnik naš. Toliko let si bil v naši vrsti. Poznaš naše skupne uspehe, poznaš naše skupne boje in skrbi. Nikar ne odstopi sedaj. Pa četudi so morda časi zate zelo težki. Stanoviten bodi in ostani z nami. Naročniki so deležni duhovnih dobrot franč. komisarijata. — Za naročnike in dobrotnike es bere vsak mesec sv. maša.

A V E M A R I A

Februarska šte. 1933.—

Nabožni mesečnik.

—Jubilejni letnik XXV.

Ne pozabi jubileja našega!

TOLIKO je bilo že napisanega o katoliškem tisku, da človek ne ve, kaj bi še o njem napisal. Ni ga katoliškega časopisa, ki bi ne poudarjal velike važnosti, ki jo naše časopisje ima, ni ga duhovnika, ki bi ne bil že stokrat povedal izpred altarja o dolžnosti, ki jo ima vsak kristjan v tej silno važni zadevi, ni ga škofa na vsem katoliškem svetu, ki bi ne bil že povzdignil glasu v svarilo vsem in v opomin, če bi ljudstvo ne hotelo slušati in bi ne razumelo te najresnejše zahteve.

Treba nam je katoliških listov. Treba nam jih je, da javno pokažemo svojo vero in te svetinje vere tudi branimo. Skoraj je odveč poudarjati še zopet in zopet to resnico. Ker vemo, da se vsi naši zavedajo te resnice živo in dejansko. Kako bi drugače mogli slaviti naši listi svoje visoke obletnice, kako bi drugače mogla Ave Marija praznovati svoj srebrni jubilej?

Odslej nam bo potrebna zvestoba in stanovitnost slovenskega ljudstva. Kakor je doslej tako dobrohotno podpiralo našo stvar, tako naj zanaprej brez oklevanja vrši svojo versko in narodno dolžnost. Na to stanovitnost in zvestobo apeliramo, te stanovitosti in zvestobe si želimo.

Mesec februar je že od nekdaj mesec katoliškega tiska. Ta mesec predvsem posvetimo svoje misli tej naši veliki stvari. Trden sklep pomagati katoliškemu časopisju zlasti v teh težkih dneh naj še bolj dozori v vsakem srcu.

Daj tudi Ave Mariji košček svojega srca te dni, slovenski rojak. Veš: slovenski list je, srebrno obletnico slavi letos, odkar budi rojakom spomine na vero in Slovenijo. Več kot prav bi bilo, da zastaviš vse svoje moči zanjo. Daj ji drobno vezilo: petindvajset dajmov za petindvajseto obletnico, prišla bo dvanaajstkrat na tvoj dom to leto in vsak mesec Ti bo kakor lep pozdrav, kakor lepa pesem.

Če si že naročen nanjo, zastavi pri svojem prijatelju, ki še ni naročen nanjo, zastavi zanjo dobro beseda. Ta Tvoja beseda bo rodila morda stoteren sad.

Delo za Ave Maria je delo Jezusovega apostolstva. Dejal je apostolom: "Pojdite in učite vse narode." Vsak kristjan mora biti Jezusov apostol.

V kratkem pride k Tebi naš zastopnik, brat Antonin Šega, tedaj pokaži, da Ti je do A. M. mnogo. — Te dni se mudi zastopnik v Clevelandu in po Ohio.

Na cilju.

Gorišek Mira.

TIHO, neslišno poteka življenje v samostanu. Celica, mala ozka sobica, kjer je vedno gospodoval tajinstveni mir in tiho dremajoča pokojnost, spremeni danes svoje lice.

Pozno v noč je še klečala sestra Maristella pred križanim in goreče molila. Bila je bleda, izmučena. Iz njenih krasnih oči pa je odsevalo trpljenje in žalost. Počasi je vstala in zravnila svojo vitko postavo. Še enkrat je s solznimi očmi pogledala na Križanega in bolestno vzdiknila: "O Bog, usliši moje molitev." Bil je to izraz bolesti. Ali trpi danes tudi ona? — Velika, globoka je njena bolest, vendar je razen svojemu ženinu ni razodela nikomur. Molčala je in trpela sama zase.

Od doma je dobila pismo. Tretjo leto je že zvesto služila Bogu, toda od doma zanjo ni bilo nobene besede. In danes tako nenadoma? Da, piše ji mati grozno pismo. Na smrtni postelji ji očita, da je njene zgodnje smrti kriva edino ona. "O ti, nesrečen, ničvreden otrok!"

V tej duševni bolesti je danes prečula skoraj vso noč. Vso noč v molitvi za dušo svoje dobre mamice. — V resnici ji je mati prizadejala veliko gorja, toda ona jo je ljubila vseeno. Nikdar ji ni ničesar očitala. Obratno, vedno več je molila zanjo. Seveda skrivaj, da je mati ni nikdar videla. In danes je prečula v molitvi zanjo vso noč.

* * *

Žalostna je bila njena mladost.

Kot osemletna deklica se je šla nekoč igrati k svoji prijateljici. Pot jo je vodila mimo cerkve. Nikdar še ni mislila na to, da bi vstopila. In danes? Nehote stopi pred cerkvena vrata. Nekoliko postoji, prime za kljuko in vstopi. Plaho se ozira po cerkvi in ko vidi, da je prazna, hoče oditi. Na desni steni pri stranskih vratih visi velik krž. Križani je zrl v njo. Ko Ga zagleda, se strese in tiho komaj slišno stopi Križanemu nasproti. Nepremično zre in motri trpeč s krvjo oblit obraz.

Zdi se ji, da sliši mil in proseč glas: "Zrnka, zakaj me ne ljubiš, ko sem žrtvoval življenje za te?" Zrnka povesi oči in pade pred Križanega na kolena. S svojimi belimi ročicami si zakrije

obraz in začne bridko jokati. — Dolgo je jokala, preden je zopet vstala. Milo jo pogleda trpeč obraz Jezusov in radostno vzdikne: "Jezus, tudi jaz te ljubim in vedno te bom ljubila." Še enkrat Ga milo pogleda in tiho odide. Vsa srečna je hitela domov in med potjo izgovarjala besede: "O Jezus, ljubim te."

Dan za dnevom je mala Zrnka hodila obiskavat Jezusa. Bila je srečna — — — Kmalu pa zve za to njena mati. Tako ostro jo pogleda in ji prepove za vselej v cerkev. Mala Zrnka je prosila svojo mamico, toda zaman. Njene solze materinega srca niso omehčale. Ostala je neizprosna, njeno srce kakor kamen. Zrnka pa se je vsak dan z večjo in iskrenejšo ljubeznijo oklepala svojega Jezusa. —

* * *

Zrnka je dorasla v mladenko. Postala je ponos svojih staršev. Že z osemnajstim letom je zaprosil neki zdravnik za njeno roko. Mati vsa srečna mu jo seveda tudi obljubi. Ko pa je zvedela za to Zrnka, se je zgrudila in onesvestila. Vso tisto noč Zrnka ni zatisnila očesa. Bridko je jokala.

Naslednje jutro ji je mati tako ljubeznjivo govorila o bodočem možu. Zrnka, bleda kot nikoli, pade materi pred kolena in jo s povzdignje-

nimi rokami prosi: "Mati, prosim te usmiljenja. Ljubim, toda Jezusa. On me kliče in slediti hočem njegovemu klicu." Kot razjarjen lev hoče planiti srdita mati nanjo, toda izgubila je zavest ter se zgrudila na tla. Od tega časa mati svoje Zrnke ni več videla, kajti pobegnila je — — —

Spoštovala in ljubila je mater, a Njegov glas je bil močnejši. Tako je duševno in telesno tako lepa Zrnka stopala po Njegovih svetih stopinjah. — — —

Ponoči deset minut pred dvanajsto.

Rev. J. Oblak.

IAZARIST Lebbe je ustanovil v Parizu delo za spreobrnjenje kitajskih študentov v Evropi. To je med prostozidarji v Parizu vzbudilo besno sovraštvo. Po njihovi vzpodbudi je bilo osnovano društvo kitajskih študentov, katerega člani so se s prisego zavezali, sovražiti katoliško vero in se z vsemi močmi zoper njo bojevati do njenega popolnega uničenja. V to svrhu so začeli izdajati poseben kitajski časopis, čigar urednik, kitajski študent, je ostro napadal p. Lebbe-ja in katoliško cerkev.

Nekega dne je prišel ta urednik k p. Lebbe-ju in rekel: "Sovražim vas in sovražim katoliško vero, a biti hočem odkrit sovražnik. Zato bi rad spoznal katoliško vero, da bi se mogel uspešneje boriti zoper njo. Ste-li voljni, da me poučujete v nji?"

Abbé Lebbe je izjavil Kitajcu, da se hoče pobrigati za to, da se bo poučil o katoliški veri, toda le s tem pogojem, da študent za nekaj tednov odide iz svoje okolice na kraj, katerega mu misijonar določi. Študent se je strinjal. Duhovnik ga je poslal k p. Bolandu. Ta spočetka ni vedel, kaj naj začne s svojim "Savlom".

Jasno mu je bilo, da mora predvsem opustiti vsak poizkus, da spreobrne študenta. In res, prve tedne ni nastala v mišljenju Kitajčevem nobena sprememba, nasprotno, zdelo se je, da je njegov odpor še večji.

To mu je navdihnili misel, da priporoči tega sovražnika molitvam bolne petnajstletne deklice. Prosil jo je, naj daruje svoje bolečine in svoje

življenje Bogu, da bi bila rešena duša ubogega človeka. Še več! Prosi naj Boga, da ji pomnoži bolečine, pa hkrati da moč, da jih more prenašati, ker gre za spreobrnjenje neumrljive duše.

Deklica je z veseljem privolila. Bolečine so naraščale, postale so skoro neznosne. Včasih je vprašala: Prečastiti, tako dolgo že in tako hudo trpim, ali se moj Kitajec še noče spreobrniti?

Študent ni vedel ničesar o tem, njegov odpor do vsega, kar je krščansko, je trajal naprej.

Tedaj pa — nenadoma pozno v noč — pride k p. Rolandu in mu izjavlja, da hoče postati katoličan.

"Odkod ta nagla sprememba?" vprašuje duhovnik.

Študent si tega sam ni mogel razjasniti, a je vztrajal pri svoji odločitvi. Abbé ga je odpustil ter mu obljubil, da hoče naslednje jutro o tem z njim spregovoriti. Nato je šel v sobo, pogledal na uro in si zabeležil na papir: "Pomemben trenutek, ponoči deset minut pred dvanajsto pride oni kitajski študent in prosi za sv. krst."

Drugo jutro telefonira materi bolne deklice ter vprašuje, kako se bolnici godi. Odgovor se je glasil: "Danes ponoči deset minut pred dvanajsto je naša hčerka izdihnila. Njene zadnje besede so bile: "Mama, vprašaj častitega gospoda, da-li se moj Kitajec še noče spremeniti."

Njegovo spreobrnjenje je bilo iskreno; danes deluje kot urednik katoliških listov v svoji kitajski domovini. Dokaz, da "brez prelitja krvi zveličanja ni."

Ljubezen do bližnjega.

Gorišek Mira.

Na belo pognjeni postelji je hropel bolnik. Znojne kaplje na njegovem obrazu so kazale njegovo poslednjo muko. Kraj postelje je jokala žena, njegova zvesta družica. Mož je bil star 69 let in je bil inženir v rudniku.

Tiho je bilo kot v bolnicah. Drsajoči, boječi koraki sester odmevajo po dolgih hodnikih.

V sobo, kjer je ležal bolnik, stopi mlado dekle. Boječe stoji sredi sobe, menda je stopilo pomotoma tu sem. Bilo ji je najbrž 20 let. Globoke razumne oči so se zazrle v stokajočega bolnika. Žena je jokala, dekle je pristopilo in jo z izrazom globokega sočuvstvovanja tolažilo. Ženi postane slabo; neprijetnega vonja gnilih ran

ni mogla prenesti. Mlada gospodična pa v lepi rdeči svileni obleki vzame z nežno, čisto belo roko obvezo ter jo nadomesti s svežo, pod katero da svoj lastni robček. Zatečena je bila noga in rana se je odprla. Dekle je s plemenito kretnjo obrisala še potni obraz starčkov, ter tiho kot je prišla, zopet odšla. Žena kliče za njo in jo vprašuje po imenu, toda ljubeznjivo, plemenito dekle potrka že na drugih vratih.

"Morda sploh nikogar ne išče," se vpraša žena, ki ne more verjeti. Toda bilo je tako. Tatljana je iskala med brati in sestrami trpljenje, da ga poboža s svojo mehko roko.

V tem je bila njena velika, sveta naloga. In silna mladost je stopala svojo lepo pot. — — —

Bog! Kje mu je dom?

Rev. J. C. Smoley.

NIKAKOR ne dvomimo, da ne bi imel Kitajec, ki se vrže v svoji pagodi na tla in moli, najboljšega namena, da bo častil Boga na svoj način. Ista dobra volja prešinja vernega mohamedanca, kadar stopi v svojo mošejo, ali se še obrne ob molitvenih urah proti Meki in moli k Alahu. Budistični menih, ki vzame svojo molitveno "žnorigo" v roke in zbere svoje misli, hoče vršiti božjo službo. Isto hoče Žid, ko zvesto posluša v sinagogi besede najsvetejše vseh knjig. Isti namen ima protestant, ko gre poslušat v svoje svetišče svojega pridigarja, in ravno to hoče katoličan, ko gre k službi božji, k sveti maši ali v najbolj ubogo prerijsko cerkvico ali pa v krasno katedralo.

Vendar je pa samo en Bog neba in zemlje, h kateremu naj se dvigajo molitve zemljanov. Pa naj prihajajo te molitve iz brazilijanskih pragozdov ali pa iz kitajskih pagod ali iz mošej in sinagog, protestantovskih templjev ali katoliških cerkva. Eden je, ki sliši vse molitve, ki se dvigajo iz hvaležnih ali pa trpečih prs. Ni li potemtakem vseeno, na kak način človek časti Boga? Vseeno, na kak način govore oznanjevalci božjih resnic ljudem o Bogu?

Ne in ne! Bila bi to velikanska zmota. Vendar naletimo na to zmoto. Imenujemo jo "indiferentizem" — tako pogosto v naših dneh.

"Vsi verujemo v enega Boga," to slišimo pogosto, — "zato je vseeno, kaj o njem verujemo in kako k njemu govorimo, kako ga častimo." — Prvi stavek je seveda resničen, drugi stavek je pa napačen.

"Vsi verujemo v enega Boga, zato bi moral biti en pastir, biti ena čeda vsi, ki mu hočejo služiti v duhu in resnici."

Sedaj pa še ni en pastir in ena čeda. Čas, ko se bo to zgodilo, je še daleč, daleč. Zakaj pred Bogom je tisoč let kakor en dan — in isto je v svetovni zgodovini. Vprašati se moramo torej, v katerih svetistihih na zemlji molijo Boga že sedaj in ga časte v duhu in resnici.

Kaj, ko bi Bog enkrat stopil iz nebes, da bi šel vidno zopet po zemlji, da bi označil svetišča, v katerih se vrši idealno bogoslužje?

Šel bi skozi poganska svetišča. Gotovo bi razumel zdihovanja in prošnje teh, ki se nahajajo brez lastne krivde v zmoti. On bi jih brezdvomno blagoslavljal, uslišal njihove prošnje, kakor jih nevidno blagoslavlja tudi sedaj. Toda ozrl bi se na poganske podobe malikov in rekel: "Vi ste karikature mojega bistva — izginite." In ti maliki bi se sesuli.

In Bog bi stopil v Budov tempelj, kjer sede Budove podobe na altarih in se smehljajo v blaženem miru. In ozrl bi se v Budove podobe in rekel: "Vi ste simboli tega, kar hoče izginiti v nirvano — jaz pa sem Bog živih, ne mrtvih, vi niste podoba tega, kar sem jaz."

Stopil bi v mohamedainsko mošejo. Tam ni nikakih podob božanstva — toda tam se oznanja bojni klic 47. sure Korana: "Če naletite na koga, ki je neveren, proč z njegovo glavo; zmagajte jih in zvežite!" In Bog bi rekel: "Pisano je: ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe — nikdo nima večje ljubezni, kakor ta, ki da življenje za svoje prijatelje."

Obiskal bi tudi židovsko sinagogo, v katerih je še vedno slišati stare, krasne melodije hebrejske pradobe v trudnem hrepenenju po bivši slavi, po pričakovanem Mesiju. Tu bi Bog spoznal še poteze svojega obličja, potezo za potezo, kakor jo je dal zarisati v liste stare, svete knjige. Eno potezo bi pa pogrešal: najlepšo potezo odrešujoče očetovske ljubezni.

Nazadnje bi Bog prišel v katoliško cerkev, obstal bi pred tabernakljem in rekel: "Tukaj je moje Telo, tukaj je moja Kri." —

Obstoji li torej še vprašanje, v katerem svetišču na zemlji bomo v resnici našli Boga?

Tako berem v eni knjig — slavnega pisatelja Kluga. — Tako prepričevalno piše. Bravcem A. M. ni dano, da bi prebirali njegove spise, zato Vam bom od časa do časa podal njegove odstavke. Škoda, če bi tako lepe besede uživali in tehtali samo Nemci. —

Srebrni jubilej.

25. leto svetega dela — 25. leto apostolstva Marijinega in božjega — 25. leto življenja Ave Marije je leto 1933. Blagoslov božji je bil z nami vse te dni — blagoslov božji in dobrota slovenskih src. Tega blagoslova in te dobrote želimo in prosimo Boga še za nadaljnjih 25 let.

Škof, dolžnik.

Ferd. Silbereisen — Fr. Otmar, Maribor.

PRED več kot šestdesetimi leti je študiral v P. mlad fant. Na vse mogoče načine ga je zasledovala bridka usoda. Kljub temu pa je bil zelo marljiv in v vsakem oziru lep vzgled svojim tovarišem. Ubožec je bil — skoro berač. Ni imel človeka, do katerega bi se mogel obrniti po pomoč. Ni imel prepotrebnih denarnih sredstev, da bi mogel, po prezgodnji smrti staršev, nadaljevati študije. Pa tudi knjig, obleke in drugih za skrajno silo potrebnih reči si ni mogel priskrbeti. Dasi je skrbno hranil vsak krajcar, ki mu ga je dal kakšen dobrotnik in desetkrat dobro premislil za kaj ga bo izdal, je vendar živel v skrajnem pomanjkanju.

Nekega dne je naš Karel prešteval, Bog ve zakaj, svojo pičlo gotovino. Pazno je obrnil krajcar za krajcarjem in končno se je napotil, kakor da bi štetje neznatne vsotice dalo zelo ugoden rezultat, k v sosesčini bivajočemu zaplatarju, kajti, groza in strah, njegov edini suknjič, narejen po stari modi in že ves oguljen, je bil na večih mestih precej lozen, še na večih pa raztrgan. Jutri je visoki binkoštni praznik.

Na tako velik praznik pa vendar ne more s tako preluknjano suknjo v cerkev! Nič ne pomaga. K zaplatarju se je treba obrniti za dobrotno pomoč, če tudi do dna izprazne svoj mošnjič.

Prevdarjeno, rečeno, storjeno.

Karel je ponižno potrkal na črvojedna vrata, ki so vodila v krojačevo delavnico. Skromno je snel raz drobno glavico oguljeno čepico in ponižno prosil, da bi bil gospod mojster tako naklonjen in bi obrnil svoje blagohotno oko na njegov suknjič, in ga do jutri zjutraj zakrpal, ker to je edina njegova suknja, sicer bi moral na tako visok praznik čuvati svojo sobico ali pa v srajci iti v cerkev. Oboje bi mu bilo zelo mučno.

Z večjim pogledom je krojač opazoval raztrgano suknjo, zmigaval z glavo in često se je z dolgim, z zarjavelimi naočniki obremenjenim nosom, dotaknil lukenj. Po temeljitem pregledu pa je počasi, z neko nevoljo rekel, da je zelo težko tako trohljivo blago krpiti. Šivi ne držijo.

“Do jutri pa sploh ne, ko je še za danes toliko dela,” je segla vmes ozlovoljena zakonska družica.

“Čisto nemogoče je!”

Česa vsega ne premore spreten dijak s svojim zgovornim jezikom! Naš Karel ni zaman

posedal po šolskih klopeh. Zopet in zopet sta podlegla njegovi zgovornosti dobrohoten mojster in njegova sitna žena.

“Bomo videli,” pravi naposled krojač. “Zgodaj zjutraj ob peti uri morete vprašati.”

Karel je v srajci zmagoslavno smuknil skozi ozka vrata na ulico in preko nje v svojo podstrešno sobico. Drugega jutra je ob napovedani uri zopet potrkal na krojačevo stanovanje in tiho, skoro boječe, vprašal, ali je suknja gotova.

“Ja, je šlo. S trudom in težavo sem jo zakrpal.”

“Koliko sem dolžan?” je študent proseče vprašal.

“Dolžan?” je ponovil mojster, deloma omalovažujoče, deloma dobrohotno. “Dolžan! Nimate toliko denarja. Že večkrat sem kakemu revnemu dijaku brezplačno zakrpal kako malenkost. Plačajte, če boste kdaj postali — škof!”

Med mnogimi pokloni in dokazi hvaležnosti se je Karel zvil skozi vrata, svoj lahak mošnjič pa zopet varno potisnil v hlačni žep. Vesel je bil, da je tako poceni prišel do zakrpane suknje, človekoljubnemu mojstru pa je, ker mu je izkazal toliko dobroto, želel vse dobro za časnost in večnost...

Preteklo je kakih štirideset let. Novoimenovani škof v P. je prepotoval svojo škofijo. Prišel je tudi v mesto, kjer je imel krojač za časa njegovih dijaških let, svojo delavnico in mu popravil edino suknjo. Med tem se je krojač-zaplatar zelo postaral, osivel in sključil.

Svojemu kočijažu je škof ukazal pred stanovanjem starega krojača ustaviti. Škof je stopil raz voz in trudoma stopil po treh ozkih stopnicah. Kako se je mršav starec začudil, ko je v svoji preprosti sobici zagledal visokega cerkvenega dostojanstvenika. Misli je, da se mora pred nadpastirjem zgruditi na tla, a radi prevelikega presenečenja je padel samo na kolena in prosil za blagoslov.

Cerkveni knez je prijazno dvignil starega mojstra in mu rekel: “Tukaj sem, da Vam plačam stari dolg, gospod Hurtig.”

Starec je v začudenju gledal škofa. “Ja, ja”, je smeje ponovil škof, “pred kakimi štiridesetimi leti ste mi zakrpali suknjo, takrat sicer zastonj, a ko sem hotel plačati, ste rekli: ‘Plačajte, ko boste postali škof.’ —

"Iz vaših, v šali izgovorjenih besed, je sedaj po božji milosti in dobroti postala resnica. Jaz sem škof in sedaj sem pri vas, da moj stari dolg, tako dolgo odloženi dijaški dolg, končno le enkrat poravnam in ga spravim v red."

Mojster, ki se vsega tega na noben način ni mogel spomniti, je strme molčal, končno pa jec-laje rekel: "Ni mogoče, škofovska milost, čisto nemogoče."

"Tako je tudi vaša draga žena rekla takrat, ko sem k vam prinesel svojo raztrgano suknjo,

da bi jo do drugega jutra popravili," je ponovil škof, "in vendar je bila do naprošenega časa zgotovljena."

Škof, dolžnik je plačal dolg z obrestmi vred.

Starec mojster je užival prijetno sobico in pristrčno oskrbo v škofovi palači do svojega srečno prestalega zadnjega izdiha ter častno zagotavljal: "V vsem mojem življenju ni bila nobena suknja, ki sem jo zakrpal, tako dobro plačana, kot ona dijaška suknja."

Beri in prevdari.

P. Hugolin.

Zgodaj sta se spoznala. On je bil tehnik, ona v meščanski šoli. Starši prav nič niso vedeli za to razmerje, saj sta bila oba še na pol otroka. Seznanila sta se slučajno, prava petošolska ljubezen. Čez nekoliko let sta se poročila. Na svetost zakona prav nič nista mislila, še manj na dolžnosti ali žrtve. V mislih sta imela samo prijetno življenje, zabave, potovanje itd. Soprog se je varoval vsakega napora in sitnih skrbi, soproga se je zarovala vsake neprijetnosti in bolečin. Skrb je imela samo za telo, da je izgledala mlada in prijetna. Otroka sta hotela imeti le enega, k večjemu dva, prvič za igračo, drugič za ohranitev rodu in podporo v starosti. Omejila sta se pa na dva otroka ne potom zdržnosti, marveč grešnim dejanjem zoper namenu zakona in zoper peto božjo zapoved: ne ubijaj!

Menite mar, da je bil ta zakon srečen? Zakonski ljudje, ki ne marajo nobene žrtve, dolgo ne bodo srečni. Slaba vest jim podere vso srečo. Moderni zakonski so nekoliko časa srečni; toda starost

prihaja, lepota gine, ž njo ljubezen, ki nikdar ni bila pristna. Nobena telesna lepota ne more nadomestiti dušne lepote, ki prisije iz obraza onih, kateri ljubijo Boga, spolnujejo svoje dolžnosti in radevolje prinašajo žrtve.

Odkod kruha, da bodo otroci jedli? Tako vprašujejo starši, ki nočejo otrok. Odgovor je kratek: Bog, ki je dal otroke, bo dal tudi potrebnega kruha. Ljudje se izgovarjajo s siromaštvom, pa ta izgovor je prazen. Ubožni starši imajo največ otrok, in vsem preskrbijo potrebnega kruha. Čim višje gremo, tem manj je zaroda, pa še tista dva otroka se slabo ali ker nič ne preskrbeto. Toraj z omejitvijo porodov se ne ustanavlja sreča otrok. Sreča, pridobljena z grehom, ni trajna. Sreča ni v blesku in v bogastvu, zato je več sreče pri ubožnih, kot pri imovitih družinah. Značaji se vzgojijo v trdi šoli življenja. Delo, skrb, trud in pomanjkanje krepijo človeka, da zamore prenašati teža življenja.

Zgodbici.

1.

V Steinberg, Tirolsko, si je l. 1865 dovolil neki mladenič jako surovo šalo. Šel je k svojemu župniku in mu rekel, da naj spove njegovega psa. Žalostno ga je pogledal duhoven in mu rekel: "Ne pozabi, Bog jako dobro sliši. Lahko se zgodi, da si boš želel duhovna, da bi te spovedal, pa ga ne boš dobil." Na kazen božjo ni bilo treba dolgo čakati. Kmalu nato se je oženil. Dva tedna po poroki je sekal s tovariši les v gozdu, drevo je padlo na njega in ga težko ranilo. Hiteli so po župnika, ko je ta prišel, je nesrečnež že izdihnil.

2.

V Emilia, Laško, je šel mesar ven na deželo kupovat živino. Ko je pri nekem kmetu stopil v hlev, je zapazil nekaj dni staro tele, ki je bilo prav slabo. Norčevaje je rekel, da bi bilo dobro poslati po duhovna, da bi ga prevedel. Kmet je sklenil kupčijo z mesarjem, rekel pa ni ničesar. Domov grede je stopil mesar v župnišče in rekel, da je pri tem in tem kmetu bolnik. Župnik se je podal na pot in našel bolno tele. Mesar je šel domu; ni pa več doživel drugega dne; v jutru so ga našli mrtvega v postelji.

Mala Cvetka, sv. Terezija.

Privedil P. B. A.

Drugo poglavje.

ZGODNJA TEREZIKINA MLADOST. NJENA PRVA ZMAGA.

MALA Terezika se ni mogla prav precej privaditi doma. Predolgo je bila pri tujih ljudeh. Na ves glas je cvilila, če so se ji približale po modi oblečene gospe. Preden so jo smele vzeti v naročje, so morale odložiti klobuk. Zakaj ženskih klobukov Terezika ni trpela. Za take, ki so bile oblečene po načinu njenih prijateljic s kmetov, je pa imela vedno pripravljen smehljaj.

Pa kmalu se je udomačila med svojimi in vsa njena ljubezen se je osredotočila na materi. Za njo je stopicala vsepovsod, kamor je šla, v kuhinjo, na vrt in tako dalje. Nikoli ni mogla biti brez nje. Še v drugo nadstropje ni mogla drugače kot da je obstala na vsaki stopnici in zaklicala: "Mama!" In dokler ni mati odgovorila: "Da, srček!" se ni premaknila dalje.

Nekoč ji je mati razlagala, kako Bog poplača pridne otroke in kako kaznuje hudobne, čeprav nerad. Terezika je dejala:

"Vem, kaj bom naredila, če bom kedaj hudobna. Skrila se bom v tvoje naročje in ti me boš tako varno držala, da me Bogec ne bo mogel dobiti."

Ob tem odgovoru se je mati spomnila nebeške Matere in je sklenila, da bo vcepila mali hčerki veliko ljubezen in zaupanje do nje.

Terezika je imela tako občutljivo srce, da se je bala najmanjše žalitve matere in očeta. Ločitve od tistih, ki jih je ljubila, si ni mogla predstavljati. Marija je poučevala Celino, pa ni dovolila Tereziki, da bi ostajala med poukom v sobi. Mislila je, da bi to motilo njeno učenko. Toda mala je tako dolgo prosila in tako resno obetala, kako pridna bo, da je končno dobila dovoljenje. Brez Celine ni mogla biti.

Marija ji je dala jagode, da jih nabere na vrstico, in kos blaga, da bi se motila s šivanjem. Sedela je na stolcu mirno in tiho kot miška. Če se ji je šivanka razvdela, ni klicala na pomoč. Le debele solze so ji tiho polzele po licih, dokler ni prihitela Marija in ji vdela šivanko. Potem je bila vsa njena sreča zopet ž njo.

Nobenega daru ni bila vesela, če ga ni mogla deliti s Celino. Ko je bila komaj dve leti stara,

je šla obiskat teto, ki je bila nuna v samostanu Marijinega obiskovanja. Dobila je krasen jezbášček, poln sladkarij in še dva obročka iz sladkorja sta bila navržena. Terezika je brž odločila, da bo en obroček za Celino. Naprej se je veselila ob misli, kako bo obdarovala sestrico. Toda, o joj! Med potjo je prevrnila jezbášček in oba obročka sta se izgubila. To je bilo žalosti, ko nazadnje ni mogla ničesar podariti Celini!

Tiste mesece, ko je bila Terezika na kmetih, jo je mati venomer priporočala angelu varihu. In res je njen angelj očitno pokazal, kako čuva nad svojo nežno varovanko.

Neko jutro je šla mati zgodaj k sv. maši, kot je bila njena navada. Terezika je bila takrat stara 15 mesecev in je mirno spala na svojem ležišču. Kako se je mati začudila ob svojem povratku! Terezika je sedela na stolu, slonela na postelji in še vedno mirno spala! Zibelka je bila prevrnjena na tleh. Ni se dalo po človeško razložiti, kako je bilo mogoče, da se otrok ni pobil, oziroma, kako je prišel na visoki stol. Edino pojasnilo je bilo, da je čul nad njo angelj varih.

Toda čeprav je dobri angelj vedno pri nas, pogosto preži v naši bližini tudi zli duh in nas skuša zapeljati k slabemu. Spravil se je seveda tudi nad malo Tereziko. Napadel jo je že, ko je bila komaj tri leta stara.

Bila je povabljenjena na enodnevnne počitnice nekam na kmete. Seveda v spremstvu ostalih sester. Mati je ukazala Mariji, naj obleče Tereziko v najlepše krilce s kratkimi rokavci. Toda kar brž se je premislila in izpremenila ukaz:

"Ne, obleci ji kaj drugega. Je premrzlo zunaj, da bi šla z golimi rokami."

Takrat je prišla nad Tereziko skušnjava. Zelo rada bi imela na sebi najlepšo obleko, zakaj mislila si je:

"Koliko lepša bi bila z golimi rokami!"

Toda med tem ko že je zli duh pošepetaval nečimerne misli, je dobri angelj nalahno trkal na mlado srce. In zmagal je glas dobrega angelja.

Terezika se je dala obleči brez besedice ugovora.

Dobila je prvo zmago in dobri angelj jo je ves vesel zapisal v svojo debelo zlato knjigo. —

TEREZIKINA POBOŽNOST.

Gospod je vedno pripravljen, dati nam potrebnih milosti za premagovanje skušnjav, toda On hoče, da si teh milosti od njega izprosimo. Obljubil pa je, da bo vedno uslišal take molitve.

Terezika je zelo rada molila. Še ko je bila prav majhna, je kar brž ubogala mater in je zjutraj sklenila ročice in darovala Bogu svoje srčece, kakor hitro se je zbudila. Pogosto je prosila, naj jo vzamejo s seboj v cerkev, in njena prošnja je bila tako nujna, da se ji niso mogli ustavljati. V posteljo ni šla nikoli, dokler ni opravila večerne molitve, ki jo je bila naučila mati.

Vendar se je nekoč zgodilo, da je zaspala brez molitve. Okoli polnoči se je prebudila in brž poklicala:

"Mama, mama! Moliti sem pozabila. Mama! Molila bi rada!"

"Le spančkaj, srček, boš pa jutri molila!"

Toda jutri bo treba pač za jutri moliti, Terezika pa hoče moliti za danes. Zako kliče in kliče tako proseče, da se mati ni mogla dolgo ustavljati. Vstala je in pomagala moliti, drugače bi Terezika bila ob spanje.

Nekoč se je pripetilo na neki prazniški dan, da je služkinja ni povedla v cerkev, ko sta bili na sprehodu. Deklica ni opazila tega pomanjkljaja, dokler nista bili zopet doma. Tedaj pa je bruhnila v jok in zatrjevala, da "hoče k maši". Iztrgala se je služkinji, odprla vežna vrata in planila na cesto, čeprav je bilo kot iz škofa. Služkinja je skočila za njo in jo prinesla nazaj, toda ubogi otrok je jokal celo uro in se ni dal potolažiti.

Čudovito živo se je zavedala pomena molitve. Kadar je vedela, da so starši pri sveti maši, je bila ves čas jako mirna in je le po prstih stopala po hiši. Toda kakor hitro so se vrnili iz cerkve, je bušnila v glasne izbruhe veselja. Planila je k Celini in brž zaprosila:

"Hiti, Celina, daj mi blagoslovljenega kruha!"

Bila je namreč navada v njenem kraju, da so v cerkvi dajali na dom neposvečene hostije.

Nekoč je prišla Celina iz cerkve brez takega kruha. Terezika pa ni hotela biti brez njega. Dejala je, da je to "njena maša", dokler še v cerkev ne more. Toda kaj naj stori? Kako naj popravi pogrešek Celine?

Prišla ji je pametna misel!

"Nimaš blagoslovljenega kruha Celina? Hm, narediva ga sami!"

Celina se ni obotavljala. Vzela je košček domačega kruha in molila "Sveto Marijo" nad

njim. Potem ga je dala Tereziki. In mala je rekla, ad ni slabši kot oni, ki pride iz cerkve. —

Terezikino srce se je nagibalo k Bogu tako samo od sebe, kot se obrača roža za soncem. Njene misli so hitele v nebesa. Bog ji je dal posebno milost, da je razumela, da mora biti tam gori vse blažena sreča in edino tam opopolno zadovoljstvo.

To je treba vedeti, da razumeno njen vzklik, ki ji je nekoč privrel iz ust. Gotovo, da bi ga človek ne pričakoval od deteta, ki je bilo tako zaverovano v mater.

"O, mamica draga, kako rada bi, da bi ti umrla!"

Vse je ostrmelo nad tako izjavo. Grajali so jo, da tako ne sme govoriti. Tereziki pa ni šlo v glavo, zakaj so vsi proti njej.

"Zato, mamica, ker želim, da bi ti šla v nebese. In ti sama si rekla, da je treba umreti, drugače v nebese ne moreš."

Iz same ljubezni je atu in mami smrt privoščila. Oče ni vzel take čudne ljubezni za zlo. Bil je ves zaverovan v Tereziko, saj je bila njegova najmlajša. Med smehom ga je včasih karala mati, da bo Tereziko razvadil. Pa je zmignil z rameni in rekel:

"Kaj češ? Ko je pa moja kraljica!"

Podobno so ji vsi posvečali veliko pozornost. Da, bilo je nevarno, da se prevzame in vase zaljubi. Vendar ni prišlo tako. Če je bila včasih poredna, ni iskala izgovorov, temveč je rada nerodnost priznala.

Nekoč je bila na gugalnici, ko jo oče pokliče, naj pride in mu da poljubček. Ni se spustila na tla, očetu na kljub je dejala:

"Pridi in sam si ga vzemi, papa!"

Oče se ni zmenil za to odklonitev, ali Marija ji je očitala, da je grdo naredila. Brž se je iz srca pokesala in jokala na glas. Stekla je za očetom in ga objela z iskreno prošnjo, naj ji nič ne zameri.

Nekoč se je zjutraj slabe volje zbudila. Že je bila mati ob posteljici, da bi jo za jutranji pozdrav poljubila. Terezika se je skrila pod odejo in nejevoljno dejala:

"Ne maram, da bi me kdo pogledal!"

Mati je pokazala, da ji odgovor ni všeč, in je odšla iz sobe. Čez malo minut, ko je že delala spodaj v kuhinji, — kdo jo obišče? Terezika, do dna duše skesana! Sama je bila zlezla s postelje in pričapljala doli po stopnicah v dolgi ponočni obleki, še bosa. Solze so ji lile po licih.

“Mamica, pozabi, odpusti! Bom pridna, obljubim. Bom, ker hočem biti nekoč med angeljci v nebesih.”

Mati jo je vzela na koleno in jo lepo potolažila. Saj je videla, da je otroku res žal.

Nekoč je Terezika po nesreči odtrgala košček papirja od stene. Bila je v velikih skrbah, ker je vedela, kako je oče glede reda in snage natančen. Pa takrat ga ravno ni bilo doma. Večina otrok bi izkoristilo to. Veselili bi se, da oče ni

videl poškodbe, in pozneje bi morda celo z lažjo krivdo utajili.

Terezika je bila prepoštena za tako ravnanje. Štiri ure po tistem je prišel oče domov. Vsem je bil dogodek že iz spomina, samo Tereziki ne. Mariji je pošepetala:

Povej papanu, da sem papir poškodovala!”

In potem je čakala sodbe in kazni kot velik zločinec. Potolažila se je šele, ko je oče dejal, da ni hud.

(*Dalje.*)

Dve veji enega debla.

Deblo — družina Musolinijev; veji — Benito Musolini in Arnaldo Musolini. Človek bi mislil, da bota oba enakih nazorov in enakih misli, ker sta iste krvi in istega rodu. Ravno obratno. Benito vihravi in naduti nasprotnik Cerkve, ki bi jo najraje popolnoma udinil svoji volji in jo vpregel v državno karoso, vse življenje ni zanjo maral, dolga leta je živel v divjem zakonu. Arnaldo, njegov brat, ki je pred letom umrl, pa vzor in zgled vsaki verni družini, vsakemu vernemu družinskemu očetu.

Ves svet je prevzet bral njegov testament. Glasi se:

“Vse svoje misli polagam v roke Voditelju vsega človeškega življenja. Želim, da bi mogel umreti z veliko tolažbo katoliške vere, ki sem vanjo vse življenje stavil svoje nade in mi je ni mogel iztrgati iz srca vihar političnega ali privatnega življenja. Priprosti pogreb hočem, brez rož, brez besed in brez vencev. Kratek, priprost

bodi moj pogreb. Tudi mi ni do posebnega pogrebne prostora.

Svojim ljubim otrokom, sladkim zakladom življenja mojega, moj očetovski blagoslov. Zanje sem delal, zanje trpel in zanje upal. Nadejam se, da bo ves moj življenski trud njim samo v zgled in bodrilo. Prepričan sem, da bodo nosili moje ime s spoštovanjem in bodo dali vse svoje srce častiti materi. Odpuščanja prosim vse, ki sem jih nevede in nehote žalil, odpuščanja prosim, če sem se kedaj pregrešil bodisi nad božjimi ali človeškimi postavami. Svoje ime predajem družini svoji, svojo dušo pa božjemu usmiljenju.

Zadnje slovo moji ženi. Vedno mi je zvesto stala ob strani z udanostjo, ki ji ni primere. Ljubljena žena in mati, nate kličem blagoslov Vsemogočnega in prosim, da bi ti dal moči, potrpežljivosti za vse križe in težave in neomajno zupanje, da se kedaj snidemo nad zvezdami v deželi večnega Duha.”

Ti in Janez s petnajste.

P. Aleksander Urankar O. F. M.

LAHKO je z dobrim zgledom pričevati vero v Boga v cerkvi, težje je pričevati vero na cesti, v življenju zunaj. Lahko je slušati besede o resnicah božjih, težje je z besedo pričevati o božjem delu v nas, kadar prideš med svet, ki vero in duhovnost z zaničljivo gesto in skoro s sovražnim srcem odklanja. Morda sem nejasen. Reči hočem: dandanes, ko je svet tako hladan do duhovnosti in duhovnega življenja bi moral biti vsak kristjan kakor sv. Klara, ki je v največji nevarnosti, ko so Turki grozili s požigom samostana in cerkve, ponesla Najsvetejše na obzidje naravnost pred sulico in strelo sovražnika. Tako bi moral danes kristjan z gorečnostjo, ki se ne

zadovolji samo z dobrim zgledom, in molitvijo, s tihim delom za zidovjem, z gorečnostjo dejanja in žive besede bi moral danes kristjan med svet, med vse one Turke nevere, mlačnosti, verske brezbrčnosti in verske nestrpnosti. Monštranco samega sebe na obzidje v obrambo vere. V obrambo vere? Vprašaj. Kakor da bi vera tolikih ne bila na omahljivi tehtnici. Tisoči čakajo naših dejanj, tisoči čakajo naše besede. Ali veš, kaj oba rabiva danes? Kratkkih, jedernatih stavkov, klenih misli, dobrih odgovorov na milijone ugovorov, ki nam jih stavijo na vsak korak v življenju naši in vsi drugi v nasprotnem taboru.

Misli si Janeza s petnajste ceste. Saj ga poznaš. Kadar pride s teboj skupaj, vedno udari na versko struno. Ali se boš vedno skrtil kakor dolgouhi zajček v travo neznanja in bojazni. . . ? Sram te je lahko, če bi se. Janezu je dala narava dober jeziček, saj ga je tudi tebi, ali ne? Samo korajžo in postavi se.

Rekel ti je zadnjič: "Ha, vera je samo za revne ljudi, za priprosto ljudstvo, religija je potrebna ograja, s katero drže proste ljudi nazaj, za izobražene vera ni potrebna."

Namrdnil si se in si dejal: pustimo to. Ej, ali ni bila v tem odgovoru skrita tvoja zadrega? Nisi ravnal prav. Videl si, kako se je pogumno postavil Janez, ko mu nisi odgovoril. Jaz bi pa odgovoril in zobe pokazal. Pravzaprav ne zobe, pamet bi mu pokazal. Govoril bi mu.

Samo v treh kratkih odstavkih bi mu pojasnil svoje stališče, stališče trezno mislečega moža. Poglej, Janez, bi rekel, ali je vera resnična ali ni resnična. Če je resnična, potem velja vsem, ne le priprostim, tudi izobraženim in učenim. Istega kova smo vsi, istega telesa, iste duše, isti namen imamo, enakih sredstev se bo treba posluževati v dosego tega namena, čeprav se peresa razlikujejo v kakovosti, vsa peresa imajo namen pisati; čeprav se ure med seboj razlikujejo po velikosti, delu in trpežnosti, vse ure imajo namen kazati čas. Tako imamo vsi ljudje isti namen, čeprav se razlikujemo po starosti, temperamentu in izobrazbi, isti namen, če je vera resnična; če pa ni resnična, potem bi moral pa svet že davno nastopiti proti goljufivcem — duhovnikom in cerkvam, ki se poslužujejo zlobnih sredstev v dosego dobrega namena, zlobnih sredstev laži, prevare in goljufije se poslužujejo, da varajo ljudi. Ali misliš Janez, bi mu rekel, da je 1300 milijonov vernih ljudi "zagamanih" danes na svetu, pametnih pa samo sto milijonov brezvercev. In v tisočih in tisočih letih svet ne

bi bil prišel tako daleč, da bi si odvezel "dilce" izpred oči. . . Janez, kdo ima prav, ti, ali jaz? In če bi še ne molčal, bi mu dejal: Povej mi, kaj pa razumeš pod besedo "izobrazba". Kako pa moreš reči, kdaj je kdo prišel do te izobrazbe, da mu vere ni treba več. Ali dobiš to izobrazbo v gimnaziji, na višji šoli? Od svojih "soborderjev", ki so prerazumni, da bi klonili pred naukom cerkve. Ali se izobrazba prične pri delavcu, ki mesto, da bi v cerkev hodil, hodi raje k zborovanjem brezverskih organizacij. Vero navadno z grehom zgubiš. Naj bo greh napuha, nečistost ali pa lakomnost. Z grehom pride torej tudi izobrazba. Greh ti torej pamet šele odpre. Greh ti jo razjasni. Greh ti je dal vedeti, da je nespameten vsak, kdor veruje. Ne bo kruha iz tvoje moke, Janez. In potrdil bi svojo trditev, da je vera resnična in namenjena vsem, potrdil bi to trditev s poročili iz dnevnih časopisov, ki nam dan za dnem povedo, kako živo je potrebna vera in verska postava tudi izobraženim in višje stoječim slojem. Poročajo nam časopisi o škandalih, "graftarjih", tatovih javnih blagajn, o neznačajnih in tolovajskih bankirjih, ki so izigravali dobro voljo naroda in ga s sleparstvom spravili ob vse prihranke težkih ur za težke dni. Poglej v življenje: ali ni treba verske postave izobraženim, medtem ko mečejo živila podganam po magacinih in ribam v morju. Cela vrsta je teh podlih stvari brez srca, brez ljubezni, ki nasičujejo samo svoje blagajne, svoje kašče in svoj trebuh. Vere nimajo. Kdo jim bo ukazal, naj ljubijo bližnje kot same sebe.

Stavim, da bo Janez umolknil.

*

Dolžnost je tvoja, kristjan, da se za svojo vero postaviš. Res je, verske svetinje ne smeš metati v otrobe in korito. Toda ni rečeno, če ti kdo drugi meče svetinje vere v otrobe, da nisi dolžan pobrati jih. Malo več korajže, kdo se bo takih Janezov bal.

Venec in krona.

POVEST IZ APOSTOLSKIH DNI.

Anton de Waal — P. Evstahij Berlec O.F.M., Kamnik.

DRUGO POGLAVJE.

Požar mesta Rima.

DO Avgustovih časov Rim nikakor ni bil lepo mesto. Ulice in ceste so se spenjale navzgor in se spuščale navzdol, bile so ozke in vijugaste, visoke hiše so bile neokrašene najemniške kasarne; in ako so se tu pa tam dvigale krasnejše stavbe in palače, se je ob njih sijaju le še tem bolj občutno odražala mračna podoba ostalih poslopij. Avgust je bil sicer vse storil, da bi Rim ozaljšal z razkošjem in krasoto, kakršno je terjalo dostojanstvo glavnega mesta, in po večem se mu je posrečilo, da je mesto, sezidano iz opeke, spremenil v marmornato mesto. Kljub temu pa so se še za časa cesarja Tiberija čule pritožbe, da je višina hiš tako velika in da so ceste tako ozke, da ni niti varnosti in obrambe proti nevarnosti požarov, in da ni možno uteči na nobeno stran, če bi se kaj porušilo. Treba bi bilo cele človeške dobe, da, celo stoletij, da bi bil Rim prenaresen v pravilno zgrajeno mesto — v novo dobno pomenu besede; — Nero pa je prevzel nalogo, da to izvede in dovrši v enem samem letu. Bila je prav tako velikanska kakor vražja misel, vpepeliti celo mesto, ki je štel poldrugi milijon prebivalcev, z njegovimi palačami, z njegovimi templji, z njegovimi svetimi in posvetnimi spominiki, da bi si potem na razvalinah pozidal nov Rim, Neronov Rim, ki bi se imel po njem nazivati Neropolis, (Neronovo mesto).

On sam se je mudil na svojem letovišču ob morju pri Anciju, ko so njegovi kletoplazni povišanci dovršili brezbojni načrt. Prav istega dne, 17. julija, ko so bili Galci nekoč zažgali Rim, naj bi tudi zdaj mestó izginilo v plamenih. Tigelin je bil z brezvestno preudarnostjo in previdnostjo vse pripravil za strašno dejanje, in kakor na dano znanjenje so se na različnih straneh mesta dvignili ognjeni stebri in pa oblaki dima proti nebu. Dolga poletna vročina in pripeka je bila vse izsušila; vsaka iskra je vžgala; ker so bile ceste tako ozke, ker je primanjkovalo vode in ker je požar izbruhnil na raznih krajih obenem, ni bilo mogoče gasiti. Devet dni je divjal ogenj, vse uničujoč, hišo za hišo, okraj za okrajem je vpepelil; od štirinajstih mestnih okrajev je polovica docela pogorela, z izjemo nekaterih na pol ožganih razvalin; le štirim okrajem je uničenje popolnoma prizaneslo. — — —

Približno četrte ure pred mestom je srečal senatorja eden izmed njegovih sužnjev, ki je tako tekkel, da je komaj mogel dihati; Sabinila ga je bila poslala, naj naznani njenemu soprogu, da gori v patricijski ulici, seveda še primeroma daleč od njegove palače. Pudent je ukazal tekaču, naj se vsede na konja k Evkarpu; nato je pa spodbodel svojega konja, in spet je šlo v najhujšem diru proti mestu.

Čim bolj se je bližal mestnim vratom, tem bolj se je Pudent prepričal, da je vse Eskvilinovo ozemlje v plamenih. Evkarp je bil izbral najboljše konja dirkača, in kakor na konjskem tekaštvu sta dirjali plemeniti živali; kljub temu pa si je senator želel kril, da bi poletel tja, kjer so, kakor je vedel, v nevarnosti soproga in otroci. Zakaj že je mogel iz daljave slišati votlo pokanje hiš, ki so se podirale, in pa zmešane klice številnih glasov; bilo je tembolj grozno, ker so bile prve ulice znotraj v mestu, ob Mecenatovih vrtovih, kakor izumrle. Vsak je bil pohitel na pogorišče, da bi pomagal gasiti in reševati, ne da bi slutil, da

bo že v naslednjih urah pač tudi sam zastonj klical na pomoč.

Ker zaradi silne gneče ljudi ni bilo mogoče jahaje prodirati dalje, so jezdec stopili s konj na tla; senator je izročil oba konja sužnju tekaču ter mu ukazal, naj čaka nanj pri vratih Mecenatovega dvorca, nato je pa z Evkarpom šel peš po poti dalje. Kmalu sta prišla na Eskvilin in na patricijsko cesto; — njegova palača je gorela na vseh štirih voglih.

"Kje je Sabinila, kje so moji otroci?" je tarnal Pudent; toda v splošnem obupu je vsakdo mislil le na samega sebe; nihče mu ni vedel kaj gotovega povedati.

Senator se je komaj že zavedal, skozi glavni vhod je poskusil prodreti v ostij — ostium — ali hišno dvorišče. Toda Evkarp ga z železno silo potegne nazaj; zakaj v istem trenutku je zdrknil goreč tram na tla, za njim se je pa zrušil zid ter jima zaprl dostop, med tem ko jima je skozi vhodišče puhal nasproti črn dim, pomešan z oblaki prahu, in pa žar, kakor iz velikanske ognjene peči.

"Poskusiva pri zadnjih vratih," je zaklical Evkarp, dočim je zgrabil svojega gospoda za roko ter ga hitro odtrgal od glavnih vrat, soparica in pa žareče razbeljeni zrak bi bila oba zadušila že v naslednjem trenutku.

In res je na drugi strani palače le nekoliko manj hudo razsajala razbrzdana prirodna prvina; posrečilo se jima je doseči portik — porticum — ali stranska vrata in prodreti v peristilij — peristylum — ali na veliko notranje dvorišče, ki je bilo okrašeno z vodomatom in s cvetličnimi nasadi. Skozi pokrite steberske hodnike, ki so obdajali dvorišče, bi se imelo priti v stanovanja, ako morda ogenj že tudi tam ne divja.

"Sabinila, Sabinila!" je zaklical Pudent; toda zaradi brezljudne praznote na dvorišču je le odmevalo ljubezno ime, in prasketajoči plameni, ki so v grozni razsvetljavi nadomeščali zahajajoči dan, so bili strašen odgovor na tožeci klic nesrečnega soproga.

Krog in krog ovita v dim sta obadva korakala po steberskem hodniku in srečno dospela v notranjščino poslopja in pa v stanovanjske sobe — cubicula. V divjem neredu in razdejanju je tukaj vse križem ležalo, razmetano vse vprek; omare so bile videti siloma odprte, hišno orodje in razno lepoticje je pokrivalo tla. Očividno so bili tukaj tatovi na delu, ki so v splošni stiski mogli nemoteno pleniti in ropati.

V somraku, ki ga je le od odprtih vrat sem razsvetljeval soj strašnega požara, je Evkarp ogledoval okrog po mizah, policah in blazinah ter med predmeti, kateri so pokrivali tla. Nekaj je iskal, in zares, zdaj je bil našel: list papirja!

"Beri, kaj stoji napisano na tem listu," vzklikne, dočim ponudi listič svojemu gospodu; njegova roka se je tresla; malodane slišno je tolko njegovo srce od bojazni ter upanja.

Pudent vzame papir in bere; bila je pisava njegove soproge:

"Na pristavi Kornelijevcev ob Janikulu. Mi vsi smo rešeni."

"Ali si nisem mislil," se je vzradoval Evkarp, "da je gospodarica vsaj kakršnokoli sporočilo ostavila, preden je zapustila hišo."

"Hvala, zahvala bodi tebi, usmiljeni Bog!" vzklikne Pudent, dočim solze veselja porosijo njegova lica. Izguba njegovega imetka mu je bila zdaj v tem trenutku brezpomembna, ravnodušno jo je sprejel, ko je le vedel, da je rešeno njegovo najdražje.

"Toda zdaj proč od tod", je silil Evkarp, "da spet doseževa izhod, preden nama ga zapre blazno divji plamen."

Bil je že skrajni čas. Ogenj je bil že zagrabil malodane vso okolico notranjega dvorišča naokrog; v mogočnih snopih so prodrli plameni pri strehi venkaj; prasketajoč in pokajoč so se opeke zrušile na tla z gorečimi lemeži ali škarnicami vred.

Preko svoje glave si je Pudent z iztegnjeno desnico zavihal palij — pallium — ali vrhno obleko, da bi se vsaj nekoliko zaščitil zoper razbeljeno pekočo vročino, ki je puhtela in vrela vanj, srečno je došel s svojim spremeljavcem k stranskim vratom in na cesto. Iz dna srca sta se oba zahvalila nebesom in nato odhitela proč od pogorišča, krenila sta na pot proti pokrajini onkraj Tibere.

Ko sta s patricijske ceste hotela zaviti v neko stransko ulico, sta videla, da je bil že tudi ondi izbruhnil ogenj; Pudent je mislil kljub temu iti dalje skozi, da se ne bi bilo treba ogniti predaleč po ovinku; toda Evkarp ga poprosi, naj ne skuša nebes in naj se ne izpostavi novi nevarnosti.

V trenutku, ko sta se hotela obrniti, plane iz bližnje hiše na cesto neka gospodična, na pol zmešana ter z razpletimi lasmi, vsa razkušana; tarnala je in stokala, kar zakliče:

"O Bog, kdo reši mojega bolnega očeta? Pomagajte mi, da ga venkaj ponesemo iz hiše; v plamenih bi se moral zadušiti!"

S temi besedami pade pred Evkarpa, oklene se njegovih kolen in ponovi prošnjo: "Reši, reši mojega očeta; večno ti hočem biti hvaležna!"

"V božjem imenu!" odgovori Evkarp po kratkem trenutnem premisleku, dvigne gospodično in skoči z njo vred v hišo.

Z nadčloveškim naporom je bila mladenka vzdignila svojega očeta iz postelje ter ga ponesla skozi dve sobi; dalje pa niso bile zadoščale njene moči.

Evkarp zadene s svojimi krepkimi rokami bolnika na svoje rame ter pohiti s svojim bremenom na cesto, gospodična je šla za njim.

Z veseljem pohvalnim vzklikom pozdravi Pudent svojega služabnika in koraka nato poleg njega z mladenko vred proti okolici, ki je bila še prosta ognja.

Bolnikove poteze so bile senatorju znane, pa vendar je dolgo zastoj razmišljal, kje je bil prej kdaj videl tega moža. Naposled se domislil: bil je vitez Favstus, ki je bil s stotnikom Kornelijem, njegovim bližnjim sorodnikom, v Cezareji nosil orožje in po vrnitvi od ondi nekajkrat obiskal senatorjevo palačo.

Približno kakih deset minut je poteklo, ko so dosegli hišo, katero je bila gospodična označila kot cilj hoje. Bilo je stanovanje brata njenega očeta; hiša je stala ne daleč od Mecenatovih vrtov; tukaj torej je bil bolnik na varnem.

Favsta so sorodniki pristrčno sprejeli. Ko ga je Evkarp položil na postelj, pade hčerka pred rešitelja svojega očeta na kolena; solze najslajšega veselja so privzele iz njenih oči.

"Plemeniti človekoljub," je vzkliknila, "naj ti bogovi poplačajo in povrnejo z največjo srečo! Nikoli te ne bom pozabila; povej mi, prosim te, svoje ime, da bom vsak dan mogla moliti za tebe k nesmrtnim!"

Na enak način so bolnik in njegovi sorodniki obsipali mladeniča z izrazi hvaležnosti in zahvale; kar najbolj odločno pa se je ubranil, da bi sprejel in obdržal plačilo, katero so mu bili skoro vsilili.

Pudent je častital bolniku, da je rešen, ter ga spomnil na to, da se poznata od poprej; na to se je z Evkarpom

vred poslovil. Favstina, gospodična, ki smo jo omenili, je oba spremila do vrat, in tukaj prime še enkrat roko svojega dobrotnika, da bi mu v najtoplejših izrazih ponovila svojo zahvalo.

Pri tem ga je s svojimi črnimi očmi tak pristrčno pogledala, da je mladega moža prevzelo neko prav posebno čustvo.

Zoper lastno voljo je Evkarp povedal mladenki svoje ime, nato pa pohiti za senatorjem, ki ga je hrepenenje po ženi in otrocih gnalo dalje.

Od pekoče vročine velikega požara in pa od bremena, ki ga je nosil, je Evkarpa curkoma oblival znoj; toda on se ni menil za to; mislil je le na svojega gospodarja in gospodarico, in z malodane nadčloveškim naporom je senatorju delal pot skozi množice ljudstva, ki so zagostile ceste proti Tiberskemu mostu, ker so tisoči skušali rešiti sebe in svoje imetje iz požara na drugi breg.

Peter in Pavel sta bila s pristave ob Solnati ali salazijski cesti pohitela neposredno za senatorjem istotako v mesto, kakor hitro je le visoka starost dopuščala obema častljivima starčkoma.

Ker je požar koj spočetka grozil, da se bo razširil zelo daleč na okrog, sta morala biti pri svoji čredi.

Le s težavo sta apostola mogla skozi ceste, ki so bile zadlane s pohištvo in drugimi rešenimi predmeti, prodrati bližje do prvega pogorišča. Čim dalje sta prišla, tem večja je bila zmeda in beda in tarnanje, tem bolj so bili pretresljivi prizori obupa; bilo je prerivanje in priganjanje, križanje in jadikovanje, blazna zbeganost vseprek, nepopisno pretresljiva. Vse skupaj je imelo nekaj strašno demonskega; bil je — prizor iz pekla.

Ko sta pobliže poizvedovala, sta zvedela, da je cela patricijska cesta in tudi Pudentova palača že v plamenih, ali bolj pravilno povedano, da so od vsega ostale le še razvaline, iz katerih se vali dim.

Nasprotno pa v dolinskem znižanju med Kvirinalom in Eskvilinom, v tistem mestnem delu, ki se je imenoval Subura in kjer je siromašne prebivalstvo tesno skupaj stanovalo, do zdaj ogenj še ni bil izbruhnil. Vprav tamkaj je bil novi nauk zveličanja v mnogih kočah gostoljubno sprejet; tjakaj torej sta apostola namerila svoje korake skozi gnečo in zmedo ulic in cest. Skoro polni lunin krog je pošiljal v slovesno tišem sijaju svojo milo svetlobo z jasnega neba na Rim, ki so ga razsvetljevali žareči plameni; mirni mesec je bil kakor znamenje ali simbol večno vladajoče Previdnosti, katera vodi vse: srečo in nesrečo, rast in razdejanje po večnih božjih načrtih.

Ubožci v Suburi so z najbolj pristrčno ljubeznijo in z nepopisnim spoštovanjem sprejeli obisk obeh apostolov; vedeli in znali so ceniti ter popolnoma upoštevati, da sta Gospodova služabnika v splošni nevarnosti vprav nanje mislila ter z očetovsko pastirsko skrbjo prihitela na pomoč vprav k njim, najnižjim in zadnjim njunih ovčic. Tekmovali so med seboj, kdo izmed njih naj doseže čast, da bo smel čez noč obadva apostola sprejeti pod svojo gostoljubno streho; in le s težavo je mogel Peter pravnati požar prihodnjim dobrih ljudi: spomnil jih je na nazareško hišico ter si s Pavlom vred izvolil stanovanje ubogega mižarja za prenočišče. Ostali pa, ki jim je ta čast odšla, so se skušali odškodovati zanj s tem, da so najboljše, kar so imeli bodisi hrano, bodisi pijačo, pripravili apostoloma za večerjo. Sicer pa so na Pavlovo prigovarjanje ukrenili vse potrebno, da bi mogli spraviti na varno skromno imetje daleč proč pred apijskimi vrati, kamor je bila pot še prosta preko Velikega trga ali Fora in ob Palatinu, za slučaj, da bi ogenj ugnil vrediti tudi v Suburo.

"Ali mar menite," je pripomnil Sterkorij, čevljar, ki je v Suburi bil na glasu, da je zelo bistra glava, "ali mar mislite, da bodo plameni prizanesli naši mestni četrti? Naj kar naravnost povem: ogenj je namenoma podtaknjen, in je velik, zelo velik gospod, ki je ukazal to reči!"

"Moji otroci," je opominjal apostol prvak, "pazimo na svoj jezik, da nikomur ne bomo storili krivice."

"Častitljivi oče! Saj sem vendar z lastnimi očmi videl," pripomni kovač Anaklet, "kako sta Heli, cesarjev ničvredni svetovalec, in še bolj brezbožni načelnik telesne straže, Tigelin, sama vodila požiganje ob Velikem dirkališču (Ciren Maximus). V tamkajšnjih branjevskih stopnicah in pa v cesarskih hlevih ter v skladiščih in zalogah sena so plameni dobili zadostne hrane; v eni uri je bilo že vse v razvalinah. Nihče ni smel gasiti; neki uradnik je ljudi s silo oviral, če so mislili gasiti. Povelje je tako, je dejal, če ne gremo proč, je dejal, nas bo dal vreči v martinsko ječo."

"Prav res," je potrdil tretji, "Neron je tisti, ki ruši staro mesto, da bi si po svojem okusu sezidal nov Rim."

"Danes sem doživel reči," pripoveduje Sterkorij, "kakršne ne morejo biti strašnejše niti sodni dan, ko bo vesoljni požar uničil svet. Ko je na vrhu Celija vzplapolal plamen, so ubožci od tamkaj prbežali sem na Eskvilin; kar naenkrat prične tudi tukaj goreti, in zdaj je nastala strašanska zmešnjava, ženske so kričale in otroci; vse je tekalo križem neredu, semkaj in tjakaj. Bolnike, ki so jih bili le s težavo rešili, so morali znova odnesti; ne da bi vedeli, kaj počno, so mnogi drveli nazaj na pogorišče, ker so pogrešali enega izmed svojih, v plamenih so našli smrt, dočim so bili pogrešani že davno rešeni. Nekoga je pred mojimi očmi ubila opeka, ki je priletela z neke goreče hiše."

"Naše življenje je v božji roki, bratje moji," je rekel Pavel. "Ako je Bog za nas in z nami, kdo more biti potem zoper nas? Če On hoče, tedaj utegne, ves Rim razpasti v razvaline, in vendar ostanejo vaše kočje nepoškodovane."

V resnici je nebo tako uravnalo. Šesti dan, tako poroča Tacij, je ogenj ob Eskvilinovem vznožju ponehal. Med tem ko so svetišča in palače brez števila postale plen plamenov, je stala Subura kakor otoček sredi kadečih se podrtin.

"Naj je strašni požar," prične govoriti po kratkem prestanku Peter, "nastal po nesreči ali po zločinu, naša dolžnost je, nuditi pomoč bratom, ki trpijo v stiski, kolikor le premoremo. Pohitite torej in povabite sedmero dijakov rimske cerkve, naj pridejo semkaj k nam, da se bomo skupno posvetovali."

Čez dobro uro so bili večinoma vsi izmed povabljenih v Suburi; le malo jih je manjkalo, med njimi on, ki so ga najbolj neradi pogrešali pri razgovoru, namreč višji dijakon Flavij Klement. Tudi njegova palača v nižini med Celijem in Eskvilinom. — tam, kjer še danes stoji po njem imenovana cerkev, — je bila postala plen plamenov.

Tako se je po noči vse ukrenilo, kako se naj preskrbi stanovanje za tiste brate, kateri so zdaj brez strehe, in kako naj zbirka izrednih darov ljubezni podpore cerkveno bla-

gajno, da bo možno olajšati stisko z bolj bogatimi podporami, kolikor se bo le dalo. V prvi vrsti so določili kot prbežališče za tiste, ki so brez strehe, Pudentovo pristavo dalje cemetirij Ostrianum ob nomentanski cesti, letovišče Flavije Domitile ob ardeatinski cesti, in pa opekarne ob vatikanskem griču, ki bi se lahko dale prirediti za stanovanja; vse to so bile posesti odličnih članov rimske cerkvene občine.

Dočim je nad vse brezbožni zločin tisočerm prinesel neizrekljivo bedo, je krščanska ljubezen iztegnila svoje materinske roke, da bi na svojem zvestem srcu tolažila in okrepčala nesrečne. — — —

Sabinila je bila, ko se je ogenj v patricijski ulici bolj in bolj bližal Pudentovi palači, poslala še drugega tekača na pristavo; nato pa je bila z veliko hladnokrvnostjo in ravnodušnostjo zbrala skupaj najdražje in najpotrebnejše, kar se je dalo odnesti, odposlala s temi rečmi osvobojenca in sužnje deloma po ovinkih stranskih potov, daleč proč od gorečih mestnih delov, na pristavo ob salurijski cesti deloma pa v poletni dvorec Kornelijevec. Prav tjakaj je zvesta dojila v spremstvu dveh služabnikov, koj spočetka, ko se je bližala nevarnost, odnesla na varno mali deklici Pudencijano in Praksedo; moža, ki sta se povrnila, sta sporočila gospodarici, da sta otroka srečno prišla k svojim sorodnikom. Ta dva osvobojenca sama je zdaj Sabinila obdržala pri sebi, ko je v palači, katera je že gorela, čakala na prihod svojega soproga. Še le ko je že nevarnost postajala zmerom bolj resna, se je s težkim srcem odločila, da je zapustila hišo, potem ko je bila na lističu papirja naznanila svojemu soprogu, da so vsi rešeni.

Z rastočo skrbjo in bojznijo je zdaj v poletnem dvorcu Kornelijevec čakala na Pudentov prihod. Že je bila nastopila noč, in še ni prišel. Nad vse tesnobne bojzani in skrbi so vstajale v njeni duši. Ali mar soprog ni bil našel lističa?! — O Bog, kaj če bi bil našel smrt v plamenih?! — Kaj, če bi ga bile ubile podrtine, ki so se zrušile?! — — —

V svoji bojzani je pohitela v sobico, kjer sta spali obe dve deklici, zbudila ju je. "Otroka, vstanita in pomagajta mi moliti za vajinega očeta!"

Tako je pokleknila z malima deklicama, roke je dvignila proti nebu, v najprisrčniši, v najgorečnji molitvi je prosila za življenje svojega soproga. Tedaj se odpro vrata, — Pudent je vstopil. Polna blaženega veselja sta se zakonca objela. V težki preizkušnji je bil Vsemogočni vendar milostno odvrnil najhujše, najtežje.

Takoj zvečer je senator odposlal Evkarpa nazaj na pristavo, naj naznani apostoloma, da so vsi srečno rešeni. Ni vedel, da sta Peter in Pavel v neki koči predmestja Subure uživala gostoljubje Kristusovih ubožcev.

(Konec 2. poglavja.)

SREBRNI JUBILEJ NAŠEGA LISTA "AVE MARIA".

Rev. Evstahij, O.F.M.

Vrednost ima
belo srebro,
kdor ga pozna,
ve, kaj je to:
žlahtna tvarina,
lepa kovina,
jasno srebro — — —

Slavnostni god,
srebrni god
"Ave Maria" obhaja,
ljubi naš list,
veren in čist,
v njem in po njem je
hvaljen Gospod . . .

Matere božje
slavo oznanja,
sveto orožje
suče krepko;
v Cerkev pozvanja,
zmote preganja,
vabi v nebo. . .

Vnemaj Slovence,
evangelist!
Spleta si vance,
blagi naš list! — —

Kadar vas obišče gospod Jezus.

P. Bernard Ambrožič, O. F. M.

TO je takrat, kadar imate v hiši bolnika in kličete duhovnika, da pride k vam na dom in prinese bolniku sveto obhajilo.

Koliko neprijetnih spominov mi gre skozi dušo, ko mislim na razne slučaje in skušnje v zvezi s previdenjem bolnikov.

Pa tudi prijetni in lepi spomini so vmes! Škoda, da niso vsi enako lepi in prijetni. . .

Dobro veste, kako smo hodili "z Bogom" k bolnikom v starem kraju. Duhovnik se je oblekel v beli "surplice" ali "roket" in si je dejal veliko štolo okoli vratu. Na prsih je držal "burzo", pokrito z lepo vezanim plaščkom in tam notri je nosil Najsvetejše. Mežnar je pozvonil z velikim zvonom, da je vsa vas vedela: Gospod Jezus se odpravlja k bolniku, ko ubogi bolnik k Njemu ne more. . .

Mežnar je prižgal svetiljko, se postavil pred duhovnika in šla sta na pot. Ako je bilo priložno, so še nekateri drugi šli z njima in med potjo glasno molili. Kadar je prišel mali spreved do kake hiše, so ljudje že klečali pred vrati, včasih s prižganimi svečami v rokah, in so prejeli blagoslov. Ako so koga srečali na cesti, je lepo pokleknil in počakal blagoslova. Vozniki so ustavljali konje in poskakali z vozov. Nekateri so pokleknil kar na vozu, če niso bili pravočasno opazili, kdo jim prihaja naproti.

Pred hišo, v kateri je ležal bolnik, je bila navadno zbrana množica vernih, ki je na kolenih in z glasno molitvijo na ustnah pričakovala visokega obiska. Šele ko je duhovnik dal vsem blagoslov in odšel mimo njih v hišo, so se dvignili in mu sledili, ne da bi prekinili glasno molitev.

Tako je bilo v starem kraju in je večinoma še tako.

Kako je pa glede tega v Ameriki. . . ?

* * *

Tudi tu ni vedno in povsod — vse drugače. Žal, večinoma je pa le res — vse, vse drugače. . . ! Pa ni ravno treba, da bi bilo.

Bom najprej povedal dogodek, ki vzbuja v meni prav prijeten in lep spomin.

Bilo je, če se ne motim, kmalu po mojem prihodu v Ameriko. Bil sem v Chicagi pri svetem Štefanu in nanoslo je, da sem bil klican k bolniku nekam v Berwyn. Hiše in družine se ne spominjam več, pa tudi če bi ne bil pozabil, bi ne prišel z imeni na dan.

Nič prijetno mi ni bilo, ko sem odšel z Najsvetejšim iz cerkve v svoji navadni obleki, kakor grem vedno z njo na cesto. Le pod suknjo okoli vratu sem skrival majhno štolo. Zelo tuje se mi je zdelo vse skupaj in roka se mi je obotavljala, preden mi je poveznila klobuk na glavo. . .

Pred cerkvijo me je čakal avtomobil. Šofer se je odkril in zopet pokril. Nič ni rekel in jaz tudi ne. Vso pot sva prevozila brez besede, kar se mi je zdelo popolnoma naravno in torej prav nič čudno.

Ko prideva do hiše, izstopim in namerim korak proti porču. Komaj sem bil na prvi stopnici, že se odpro vrata kot sama od sebe, in v sprejemni ali prednji sobi zapazim več oseb na kolenih. Na čelu sta jim klečali dve lepo oblečeni šolski deklici z gorečima svečama v rokah. Takoj po blagoslovu z Najsvetejšim sta se dvignili in mi kazali pot do bolnikove sobe. Ostali so šli za nami. V bolnikovi sobi so vsi poklekali in počakali, da sem opravil predpisane obredne molitve in blagoslovil bolnika in sobo. Potem so lepo po prstih odšli v drugo sobo in zaprli vrata, da sva ostala z bolnikom sama.

Pogledal sem, če je vse potrebno pripravljeno. Da, bilo je! Na mizici poleg bolnikove postelje sta azistirali lepemu križu dve goreči sveči in vse ostale potreščine so bile razložene takoj zraven. Opazil sem tudi, da so bili prti snežno beli, da je bilo perilo na bolnikovi postelji tisto jutro izpremenjeno, in da je tudi bolnik ves praznično opravljen. Za spoved je bil lepo pripravljen in je brez nepotrebnih razgovorov o boleznih pričel: "V imenu Očeta. . ."

Po končani spovedi sem odprl vrata in spet so se približali in poklekali. Obe deklici še vedno s prižganimi svečama. Z vsem spoštovanjem so spremljali obrede.

Ko je bilo vse končano, sem opomnil bolnika, naj porabi nekaj minut za zahvalo po svetem obhajilu. Sam sem pa stopil v sosednjo sobo, kjer sem si dal predstaviti vse pričujoče. Z otroci smo se še posebno prijateljsko pogovorili. Nazadnje sem šel zopet nazaj k bolniku in sedaj sva se do dobrega pomenila o njegovi bolezni in njeni zgodovini.

* * *

Žal, tako pa ni velikokrat. Le prepogosto se godi vse drugače — in tu se prično žalostni spomini.

Če pride po mene kdo z avtomobilom, navadno nič ne misli na to, da nisem sam, temveč je z menoj Gospod Zveličar.

Pozdravi me kot ponavadi in hoče med potjo govoriti o vsem mogočem. Najprej seveda o vremenu, potem morda o sinočnjem plesu, potem pa še o tem, če bo prohibicija odpravljena ali ne.

Dostikrat se zgodi, da si moj voznik prižge cigareto. Samo enkrat je pa bilo — čeprav res samo enkrat, da je ponudil cigareto tudi meni. . .

Ko pridemo do hiše, se pogosto zgodi, da je treba dolgo zvoniti in čakati. Končno pride kdo odpirat in popraševati, po kaj sem prišel.

Odvedejo me k bolniku, v čigar sobi včasih še mizice in stola ne najdem. Kaj šele križ in kako svečo, da bi jo prižgal. O drugih potrebščinah še govoriti ni vredno.

Tisti, ki me je odvedel k bolniku — neredko s klobukom na glavi in s fajfo v ustih — me zapre k bolniku v sobo in — izgine. Češ, to je tvoj "business", opravi ga sam kot veš in znaš.

Bolnik govori najprej o bolezni in o njeni zgodovini vse sem od prvega prehlajenja kmalu po svetem krstu, po dolgem napeljevanju besede se mi končno vendar posreči, da se zave, po kaj sem prišel in kdo je z menoj — — —

* * *

Drugod pa najdem polno hišo ljudi, ki sede po mehkih stolih v "front-roomu". Morda me pozdravijo, toda samo mene, ne pa Gospoda, ki je z menoj. Morda vtihnijo za minuto, da odidem mimo njih ali skozi nje, potem pa spet za-

ženo šunder, da se mi prav tuje zdi pri mojem opravku z bolnikom. Da bi se kdo približal, pokleknil in počastil nebeškega Gosta, to jim še na misel ne pride.

In spet se zgodi, da celo domači, recimo hčere in sinovi, zginejo kot kafa v svoje nevidne luknje, kakor hitro stopim v hišo. Boje se menda mene, še bolj pa Gospoda, tako se vsaj zdi. Šele potem, ko sem zopet čez prag, prilezejo zopet vsak iz svojega skrivališča. . .

Tudi tam, kjer imajo križ in sveče — ali vsaj eno — pripravljeno, moram skoraj vedno sam iskati vžigalico, da sveče prižgem. Blagoslovljeno vodo, vodo za izplaknjenje prstov in podobne priprave najdem redkokedaj.

Zgodi se tudi, da ne morem takoj k bolniku in je treba čakati. Morda je ravno zdravnik pri njem ali je kak drugačen zadržek. Rečejo mi sesti in sami sedijo z menoj in skušajo pričeti pogovor o dnevnih vprašanjih, kakor da sem prišel na navadni obisk, ne pa z Bogom na prsih.

Z eno besedo: sto in sto neolikanosti in neverjetno malo pozornosti je deležen Gospod Zveličar, ko pride na obisk v privatne hiše. Z majhnimi izjemami ljudje — tudi verni in drugače "praktični" katoličani — na vso moč očitno pokažejo, da že z eno kratko mislijo ne pomislijo, kdo je prišel na obisk k njihovem bolniku in obenem k njim samim.

Ako bi le malo na to mislili, bi ga povsod sprejeli vsaj malo podobno, kot so ga sprejeli tam pri tisti dobri družini — v Berwynu pri Chicagi.

Vrstice o papežih

V številu prvih tridesetih papežih je bilo 29 mučencev; edino sv. Dionizij, petindvajseti papež ni umrl nasilne smrti. Celotno število mučenih papežev je 33. 82 papežev je bilo povzdignjenih do časti altarja, 104 papežev je bilo rimskega pokolenja, 103 so bili rojeni v drugih provincijah Italije. 15 jih je bilo francoske narodnosti, 9 grške, 7 nemške, 5 jih je bilo azijske narodnosti, 3 so bili Afrikanci, 3 Španci, 2 sta bila iz Dalmacije, Tracija, Palestina, Holandska, Portugalska in Angleška so imela vsaka po enega na Petrovem stolu.

9 papežev je vladalo manje kakor dober mesec, 30 manje kot leto in dan, 11 papežev je vladalo več kakor 11 let, 6 jih je vladalo več kakor 23 let. Najdalje je vladal sv. Peter sam (32 let), za njim pride takoj papež Pij, deveti, ki je sedel na sveti stolici 31, sedem mesecev in 21 dni, Leo, trinajsti, je vladal 25 let in 5 mesecev.

Vštevši vladajočega papeža Pija, enajstega, imamo na Petrovi stolici samo deset papežev od ustanovitve ameriške republike sem.

Sedanji papež je 261. med papeži.

Znana Malahijeva prerokba, ki je bila obelodanjena v l. 1595, in na kratko z latinskom reklom oriše vladanje papežev do konca sveta, ima v mislih samo še sedem papežev. Sedanji papež nosi naslov "Neustrašena vera". Za njim pride papež, ki ga imenuje "Pastir in mornar"; zatem pride papež z naslovom "Roža med rožami", za njim papež z naslovom "De medietate lunae", po naše: "iz srede meseca", za tem pride papež, ki bo nosil naslov "De labore solus", po naše: "V trudu sonca"; predzadnji bo imel naslov "Slava oljke" in zadnji bo Peter drugi iz Rima. Ta prerokba je bila proglašena kot kriva sanjarija, ki nima jedra resnice, vendar je nad vse zanimiva.

Baragova Zveza.

Meseca januarija je zopet zborovala v Chicago, Ill. — V letošnjem letu je bilo nekaj Baragovih proslav med tujerodci. Te proslave naj bi slovenske delavce za Baragovo stvar še bolj navdušile za vzvišeno delo Baragove beatifikacije. Zakaj če se tujerodci zanimajo zanj in ga slave, zakaj bi se toliko bolj ne zavzeli zanj mi, ki smo njegove krvi in njegovega jezika. . . ? Velik uspeh Baragove Zveze v tem letu je, da je pridobila marquetteškega škofa, da se živo zanima za Baragovo zadevo. Tudi je že dovolil, da natisnejo življenjepis Baragov s posebno molitvijo, s katero naj bi se rojaki priporočevali slovenskemu apostolu. Zato je predsednik BZ. Rev. J. Plevnik na zboru povdarjal, da je prva naloga Baragove Zveze v tem letu, da razpeča te drobne živ-

ljepisne liste med slovensko ljudstvo. Koncem koncev vsa propaganda nič ne pomaga, če ljudstvo ne bo izročalo svojih potreb v roke svetega škofa, da ponese prošnje slovenskih duš pred Boga. V tem se bo volja božja pokazala. Te božje besede nam je predvsem treba. Seve ne bomo smeli s svojim delom čakati. Dela je še veliko. Načrti za to leto: tja na poletje enkrat bo treba napraviti veliko zborovanje. Primeren kraj bo menda Lemont. To zborovanje naj bo v počast Baragi. Zborovanje naj bo združeno z ljudsko zabavo. Še druge manj važne sklepe je sklenila Baragova Zveza za bodoče leto. Po peturnem zborovanju je bil ponovno izvoljen stari odbor. Samo tajniška mesta sta prevzela P. Odilo Hajnšek in Rev. J. Hiti.

Kat. Cerkev in misijoni.

K. M.

Številke pričajo o ogromnem kulturnem delu Cerkve v misijonih!

Karitativno delo se izraža v sledečih številkah:

Azija ima 796 sirotišnic (55.825 otrok), 259 bolnišnic, 452 lekarn.

Amerika ima 74 sirotišnic (2785 sirot), 44 bolnišnic, 41 lekarn.

Afrika ima 461 sirotišnic (13.899 sirot), 285 bolnišnic, 92 lekarn.

Oceanija ima 34 sirotišnic (1200 sirot), 8 bolnišnic, 92 lekarn.

Skupno 1335 sirotišnic s 73.919 sirotami, 596 bolnišnic in 1786 lekarn.

Vzgojno delo Cerkve v šolah:

Azija ima 15.807 katehizemskih šol s 368.789 učenci, 9323 osnovnih s 480.345 učenci, 156 obrt-

nit s 7892 učenci, 647 višjih s 114.869 učenci, 8 vseučilišč s 4732 akademiki.

Afrika ima 4109 katehizemskih šol s 121.240 učenci, 9477 osnovnih s 489.786 učenci, 244 obrtnih z 10.521 učenci, 267 višjih z 28.958 učenci.

Amerika ima 48 katehizemskih šol s 6172 učenci, 1259 osnovnih s 117.407 učenci, 46 obrtnih s 1251 učenci, 48 višjih s 3364 učenci.

Oceanija ima 288 katehizemskih šol s 4782 učenci, 819 osnovnih s 35.859 učenci, 16 obrtnih s 300 učenci, 61 višjih s 6557 učenci.

Skupaj je torej 20.247 katehizemskih šol s 500.983 učenci, 20.878 osnovnih šol s 1.123.397 učenci, 462 obrtnih šol s 19.904 učenci, 1018 višjih šol s 153.748 učenci in 8 vseučilišč s 4732 akademiki.

Kdo ima pravico uničiti oltar?

Ob priliki prezidav samostana sv. Frančiška v Porto, je bilo potrebno, da bi bile stavbe podobne stavbi nove borze. Da bi mogli to storiti, je bilo treba, da uničijo oltar, na katerem je stala soha Matere božje. Delavci pa, ki so delali pri tej zgradbi, so jako častili to soho Matere božje, pogosto so videli svoje matere, žene in hčere klečati pred to podobo, in so se kratkomalo branili, pokončati soho.

Prišel je imenovani uradnik. Zmerjal je de-

lavce radi njihove "strahopetnosti" in "vražarstva", vzel prvemu delavcu kladivo iz rok, da bi prvi udaril po sohi. Res je vdaril na soho ravno v prsa. . . , toda takoj nato se je opotekel, grozno zakričal in zakril svoje oči z rokami. Oslepel je popolnoma in ostal slep do svoje smrti.

Oltarja niso uničili, tudi cerkev, ki je služila že kot skladišče, so vrnili prvotnemu namenu, in še sedaj je videti na prsih sohe silen udarec od kladiva.

Bodimo katoliški! *)

Fr. Tarzicij O. F. M., Maribor.

NAŠ VODITELJ.

PRUGI so si izbrali človeške voditelje. Naš voditelj je Kristus. Njemu navdušeno kličemo: slava!

Pravi voditelj mora imeti obsežno znanje in bister razum. Naš voditelj je luč sveta. Slava našem voditelju!

Pravi voditelj mora imeti obsežno znanje in značaj. Naš voditelj je šel svojo pot dolžnosti nepodkupljiv in neupogljiv tako proti visoki gospodi, kakor tudi proti ljudski množici. Celozločinskopodli umor ni zlomil njegove volje. Njegova načela stoje za vse čase visoko nad vsakdanjo kričavostjo in prigodnim razpoloženjem. Slava našem voditelju!

Pravi voditelj se mora za tiste, ki mu sledijo,

žrtvovati. Mi stavimo celemu svetu vprašanje: kdo je, kakor naš voditelj, mojster v žrtvah? Za svoje se je rad podal v najljutejši boj in sprejel nase najhujše trpljenje. Njegova žrtev nam gre do srca. Slava našem voditelju!

Pravi voditelj mora poznati odgovornost pred svojim najvišjim Gospodom, pred Bogom. Sicer obožuje svojo lastno voljo. Sicer postane njegovo vodstvo samovoljno tiranstvo. Naš voditelj pozna samo eno; izpolniti voljo Očeta, ki ga je bil poslal. Zato mi, ki mu sledimo, hodimo po varni poti, pravi poti. Slava našem voditelju!

Kristus, z veselim srcem, z radostnim pogledom in s prekipavajočim navdušenjem ti kličemo: slava, slava tebi, naš voditelj!

NJEGOVO SPREMSTVO.

Kristusovo spremstvo je njegova cerkev.

Cerkev Kristusova, če zazveni tvoje ime, sklonim s sveto spoštljivostjo svojo glavo. Mojo dušo preveva sveto veselje. Kako častitljiva si!

Človeško oko ne prodre globoko. Ostaja le na površju, na vidnem. Zato je tudi premnogim cerkev le zunanja organizacija, zveza duhovnikov in laikov. Njenega bistva, njenega jedra ne doumejo.

Kaj je cerkev v svojih temeljih? Ali smem povedati? Ali smem to, kar je v naši cerkvi zakramentalno, skrivnostno, kakor na letaku zaupati javnosti? Pa naj bo! Naj pride na dan vsa resnica!

Naša cerkev je zaročenka Kristusova, je nje-

gova nevesta. Deležna je njegovega dostojanstva. Je kraljica. Otroci, ki jih rodi Kristus, so božji otroci, so deležni božje narave.

Vendar pa Kristus in njegova nevesta nista dvoje. Sta eno. Eno bstvo. Nerazdruženo, najtesneje združena. Od glave — Kristusa — teče neprestano božje življenje po njegovem telesu, njegovi cerkvi. Tako je naša cerkev dalje živeči Kristus, kraljestvo božje na zemlji. To je krščansko prepričanje od apostolskih časov do današnjih dni.

Ljubim Kristusa. Kako bi tudi mogel drugače? In z enako ljubeznijo ljubim tebe, sveta božja cerkev, ti božja nevesta, ti Kristus. Razumem, zakaj mnogi prelivajo zate svojo kri.

ČASTNIKI.

Kristus je vojskovodja, generalissimus. Ogromni vojski svojih vernikov je dal častnike. Tako je moralo biti. Zakaj vojska brez vojskovodje gotovo podleže discipliniranemu sovražniku.

Simona Petra je Kristus postavil za svojega vidnega namestnika. O tem razpravljati in modrovati ne gre. Nihče ni mogel besed: "Pasi moje ovce" (Jan. 21, 15-17) izriniti iz svetega pisma. Prvega papeža je postavil Kristus.

Pod Petrom vodijo vojsko kot generali apostoli. Samo Peter ne more priganjati. Naredbe generalov krije generalissimus sam: "Vse, kar koli boste zavezali na zemlji, bo zavezano tudi v

nebesih" (Mat. 18, 18). Po škofovskem in mašniškem posvečenju teče tok apostolske polne moči naprej na škofo in mašnike.

Kristus stoji za voditelji naše cerkve. "Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošiljam" (Jan. 20, 21). V Kristusovem imenu vodijo božje ljudstvo. Tu za samovoljnost ni mesta. V Kristusovi polni moči dele milostipolne skrivnosti. Tu je meja njihove moči.

S častniki korakajo verniki. Zaupno, veselo. Zakaj njihovi voditelji so postavljeni od Kristusa samega. Njihove voditelje poživlja Kristus sam. Slava našim voditeljem!

*) Prevod brošurice: St. Berghoff: Katholisch, Verlag Köln am Rhein.

TEMELJI RESNICE.

Od Kristusa je prejela cerkev zaklad resnice in ga spravila v svoje verske norme. Tu varno počiva. Nezmotljivo varno. Zakaj Kristus sam ga čuva. "Glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta" (Mat. 28, 20).

Kakšna borba je v svetu za resnico! In uspeh? Ljudje, ki se opirajo samo nase, celo učenjaki, padajo iz ene zmote v drugo. Mnogi tavajo celo v temi nevere ter taje dušo in Boga. Nepopisna žalost se polasti tistega, ki gleda današnje, od Boga tako oddaljeno, Bogu tako tuje človeštvo.

Eden je in ostane učitelj človeštva, Kristus. Njegov nauk in nelastne modrosti, oznanja našapromisov.

cerkev. Kristusovega nauka se z neupogljivo vztrajnostjo drži nezmotljivo trdno. Naj reko profesorji kar hočejo. Naj jo nasprotniki še tako psujejo in napadajo. Naj odpadejo od nje vsi narodi. Od resnice, ki ji jo je izročil Kristus, ne bi opustila niti črke, tudi če bi prišel kak angel in bi govoril drugače.

Naj ti povem, cerkev Kristusova, kako zelo mi imponira tvoja odločnost! Kakor magnet me vlečeš nase. Rad se uklonim tvojim besedam. Vem namreč, da si ti steber in temelj resnice ter oznanjaš Kristusov nauk neokrnjeno in brez kom-

OPIJ?

"Res, cerkev se trdno oklepa vere, pa prezira razum, omamlja in poneumlja ljudi." Da ta laž ne zamre! Tisti izmed nas, ki so zunaj v trdem boju, morajo vedno znova poslušati to enolično pesem.

"Ti pa sramote, česar ne razumejo". (Jud. 1, 10) Ko bi tile hujškači hoteli vsaj preučiti vso stvar! Pa ne, se ne potrudijo. Marsikateri pa sramote cerkev, četudi vedo, da ni tako. Iz sovraštva. Sovraštvo je vir laži. Kako piše Voltaire, ta zlobni sovražnik cerkve? "Prijatelji moji, lažite, kakor satan, lažite! Četudi ne vse, nekaj vendarle vedno ostane."

Nevednost je največja sovražnica vere. Zakaj tako mnogi podležejo ščuvanju? Ker ne vedo rabiti svojega razuma. Jasen razum vodi kakor vera k Bogu. Ker verskih resnic ne poznajo, zato imajo mnogi o vsem popolnoma napačne pojme.

V vseh časih je cerkev skrbela za omiko in izobrazbo. V vseh deželah je ustanavljala šole. ko še nobena država niti z mezincem ni genila za šolski pouk. Ustanavljala je vseučilišča. Skozi vrata nemških vseučilišč hodijo profesorji in dijaki, ki o kulturnem delu naše cerkve neugodno sodijo. Pa bi jim le en pogled na grb in napis pokazal, da je tisto visoko šolo ustanovil papež. Kaj bi bilo z vedo in umetnostjo starih, če Rim ne bi vsega spravil? Res, ti sramote, česar ne poznajo.

In danes? V temni Afriki stoji poleg misijonske cerkvice šola. V vseh znanstvenih panogah so verni profesorji priznani strokovnjaki. In brezprimerna predrznost je, če si nevera jemlje znanost v svoj dedni zakup.

Mi upoštevamo razum. Mi cenimo znanost. Toda verska norma to oboje ni. In dušne žeje to ne pogasi. Mirno, varno počiva človeški duh le v veri, ki jo cerkev božja čuva in oznanja.

OZNANJEVALKA DOBREGA.

Eden je dober. Bog. Kar Bog hoče, je dobro. Česar Bog noče, je zlo. Bog je merilo nravnosti.

Kristus, naš voditelj, je človeštvu razodel božjo voljo. Cerkev njegovo delo nadaljuje in stavi pred ves svet njegovo postavo. Pridiguje samozatajevanje in čistost, da ljudje ostanejo ljudje ter se ne poživinijo. Zahteva pokorščino do staršev in predstojnikov, da ne gre vse navzkriž. Zahteva ljubezen do Boga in do bližnjega, da vodijo do Boga in sočloveka zlati mostovi. Drugače bi bilo z izmučenim in raztepenim človeštvom, če bi iskalo dobro pri Kristusovi cerkvi.

Ubogi ljudje smo, polni slabosti in strasti. Naša duša ima uljes in rano, ki se nikdar docela ne zaceli. Zato odpovedo tako mnogi. Zato tako malo kristjanov živi po Kristusovi postavi. Zato je v zgodovini cerkve toliko pohujšanja, škandalov, celo pri ljudeh v svetih službah. To pa ni krivda cerkve, to je njena bol.

So pa tudi mnogi, ki poslušajo cerkev in ji sledijo. Prizadevajo si živeti po Kristusovem nauku in tako Kristusa upodobiti v sebi. Glej veliko, slavno trumo svetih! Kristus je zopet prišel v njih. Sledeči voditeljevemu vzgledu so rastle v prečudni ljubezni, čistosti in vdanosti. To

so naši junaki! Na nje kažemo s ponosnim veseljem in kličemo svetu:

“Kaj so tvoji slavljenji v primeri z našimi svetimi brati in sestrami!”

BOŽJI OTROCI.

Cerkev je res blagoslov za človeštvo. Njene verske norme so kašipot navzgor. Njene postavbe so mostovi, ki vodijo čez prepade. In kako se trudi za vsakega posameznika! Od zibelke do groba skrbi zanj z materinsko ljubeznijo.

Komaj se mladi zemljan rodi, že ga da cerkev prinesiti h krstnemu kamnu, da se v vodi in Sv. Duhu prerodi k novemu, nadnaravnemu življenju. To je zahteva Gospodova. (Jan. 3, 5) Kdor ni krščen, ta nima z njim nobenega deleža. Nekaj čudovitega se zgodi z otrokom pri svetem krstu. S Kristusom samim stopi v najtesnejšo zvezo, v živo življensko vzajemnost. Kristus ga pritegne nase in mu da novo, božje življenje. Nebeški Oče mu da na čelo poljub ljubezni: “Moj otrok si ti.” Strme stojimo tu prednajglobljim. pred najskrivnostnejšim v krščanstvu, pred nedopovedljivo velikim. Ne doumemo krstne milosti, ki jo naša cerkev posreduje svojim otro-

Cerkev, dvatisoč let že hodiš po zemlji. Prašna je tvoja obleka. Kako tudi bi moglo biti drugače? Toda na tvojem obrazu počiva najčistejši nebeški sij. Poln svetega strahu gledam nate, moja lepa, sveta mati!

kom. Toda tako je. To je najresničnejša resničnost. Krščenec postane deležen božjega življenja, božje narave, postane božji otrok.

Novi voditelji lazijo med nami. Slikajo nam zlato bodočnost. Toda kaj nam ti ubogi sleparji morejo dati? Govore o svobodi, enakosti in bratstvu. Ah moj Bog, lepotečijo se z našim perjem. To so ja stare krščanske besede. Kristjani so v resnici svobodni. Kot božji otroci, kot bodoči knezi večnosti stoje visoko nad časom in vsem, kar obeta radikalizem. V bistvu so enaki. Tudi najsiromašneje oblečenim ni treba povešati oči niti pred kralji niti pred milijonarji. Plemeniti so po Bogu in to presega vso zemsko veličino.

Hvala našemu Gospodu, ki nam je izkazal tolikšno milost!

Hvala njegovi cerkvi, ki nas je tako bogato obdarila!

DRUGI KRST.

Krstna milost je naše dostojanstvo, nam je ključ do nebes. Noben zemeljski zaklad je ne odtehta. Če bi jo izgubil, ti ne bi smela biti pretežka nobena žrtev pridobiti si jo zopet nazaj.

Kako lahko se krstna milost zapravi! Minili so časi, ko je kristjanom bila vera vse, ko so smatrali za največjo podlost, dati krstno nedolžnost in otroštvo božje za bežno, grešno naslodo. Svet nudi nečuvane mikavnosti in s tisoč rokami vleče srca nase. Odtod to, da mnogi sicer še imajo ime kristjana, a so njih duše mrtve. Božje življenje so prodali za skodelico leče.

Vsem tem bi bila lahkomišelnost zapravljenja krstna milost v muko in obup, če cerkev ne bi imela drugega krsta, spovedi. In Kristusove roke je prejela ta zakrament. Saj je govoril apo-

stolom, prvim duhovnikom cerkve: “Katerim boste grehe odpustili, so jim odpuščeni, katerim jih boste zadržali, so jim zadržani” (Jan. 20, 23). Bogu hvala za rešilno kopel, za zakrament, ki mrtve duše obuja k novemu, božjemu življenju, ki umazane duše čisti, da so bele kot sneg, ki od pekoče vesti izmučene duše dviga k nepopisnemu, svetemu veselju.

Ne sramotite mi spovedi, nasprotniki! Milijonom je ona rešitev, osvoboditev, mir, najslajša radost. Mi, ki doživljamo blagoslov spovedi, se iz dna duše zahvaljujemo naši cerkvi, da ta studenec milosti zvesto oskrbuje in da vedno pusti teči vodo življenja nad deželo mrtvih duš. Kaj so vsa vaša dela v primeri z rešitvijo ene same izgubljene duše?

Dolga maša.

Fr. Otmar, Maribor.

Sveta maša! . . .

Središče katoliškega bogoslužja je. V njej se obnavlja dan na dan ena velika, krvava daritev Velikega petka. Vsa je obdana v plašč skrivnosti in misterijev. Darovalec in Darovanec je isti — Sin božji, maziljenec Gospodov. In ta daritev je trajala samo tri ure? Ne! Vse življenje Gospodovo je bilo sama daritev, velika zadostilna maša. Kaj lepo označuje to dolgo sveto mašo Martin pl. Eochem, ko nam podaja lepe in bogate misli triintrideset let trajajoče svete maše. Tako nam jo predočuje:

“Najvišji duhovnik, Jezus Kristus, se je oblekel v duhovniška oblačila v najsvetejši zakristiji Marijinega telesa, iz katerega si je vzel meso za našo močno hrano in se ogrnil z obleko naše umrljivosti. Iz te zakristije je stopil v skrivnostni sveti božični noči in ko je prišel na svet je začel svoj Vstop — Introitus. Kyrie eleison — je molil, ko je ležec v jaslicah, jokal. Gloria in excelsis Deo. . . so peli angeli, ko so se prikazali pastirjem in jih peljali k jaslicam. Collectae je molil Kristus, ko je prečul noči v tihi molitvi in je nad nas priklical božje usmiljenje. Epistolo je bral in pel evangelij, ko je hodil po Judeji in oznanjal svojo sveto blagovest. Offertorium je molil, ko se je dnevno daroval Bogu Očetu v odre-

šenje človeštva in se vsega predal prostovoljnemu trpljenju. Praefatio je pel, ko je namesto nas neprestano hvalil in poveljeval Boga in se mu zahvaljeval za podeljene dobrote. Sanctus je pelo izraelsko ljudstvo na cvetno nedeljo, ko je navdušeno pozdravljalo Gospoda: Benedictus, qui venit in nomine Domini. Hosana in excelsis. Consecratio je izvršil pri večerji, ko je kruh in vino spremenil v svoje telo in kri. Povzdigovanje je bilo, ko so Gospoda pripeli na križ, ga dvignili in postavili na ogled in zaničevanje vsemu svetu. Očenaš je molil, ko je na križu izgovarjal poslednje sedmere besede. Lomljenje svete hostije je bilo, ko se je Njegova najsvetejša duša ločila od Njegovega blagoslovljenega telesa. Agnus Dei je pel stotnik z druhaljo, ko so se trkali na prsa in govorili: “Resnično, ta je bil Sin božji. Communio se je dovršila, ko je bilo mrtvo telo mazičeno in v grob položeno. Zadnji blagoslov je dal, ko je dvigajoč se v nebo s povzdignjenimi rokami blagoslovil svoje učence in ves svet.”

Lepe misli! To je sveta in visoka služba ter dolga maša, katero je daroval Gospod na zemlji. Obnavljanje te večne daritve traja samo pol ure in še to nam je često predolgo. Svete skrivnosti ne doživljamo, pa hodimo prazni od svete maše.

Gospod, daj še meni vode iz tega studenca!

Dve legendi.

Helena Raff — Fr. Otmar, Maribor.

1.

NE daleč od Landeck sta pred leti živela mož in žena. Imela sta dva ljubka otroka, fantka in deklico. Otroka sta že tako dorastla, da sta se mogla, medtem ko so starši delali na polju, sama v prosti naravi igrati.

Ko sta nekoč prišla oče in mati s polja, nista našla otrok v bližini hiše. Ko je bil čas kosila, jih je šla mati klicat, a nikjer jih ni izsledila. Polastil se je velik strah. V težki slutnji opozori svojega moža. Pridružil se je ženi in iskala sta otroka. Toda zaman. Ves dan sta blodila okrog; radi premočnega klicanja jima je glas postal hripav, od močnega ihtenja so jima oči okrvavele in postale motne, od velike utrujenosti skoro nista več čutila nog. V tem položaju nista nič dru-

gega mislila, kot da njuna ljubčka nista več pri življenju, da sta kam zabredla in neznano kje našla strašno smrt.

Končno sta prišla v temnem gozdu vsa zmedena do kapele, imenovane: “pri Devici v temnem gozdu”. Tu reče žena možu: “Stopiva v kapelico in prosiva ljubo Mater božjo, da se naju usmili.” Možu je bilo ta prav in napolnilo ga je novim upanjem. Stopila sta v kapelico, pokleknila pred oltar, na katerem je bila slika nebeške Device in sta goreče molila.

Čez nekaj časa pa, ko sta bila zatopljeni v pobožno molitev, so se odprla vrata in vstopil je kosmat medved noseč v svojem gobcu preplašenega dečka. Sledil mu je volk, ki je imel med zobmi deklico. Obe zverini ste lepo položili svoj plen

pred vznožje Marijine podobe. Nato pa ste se z neko dostojnostjo oddaljili. Kaj takega bi nihče ne mislil o tako krvoločnih zvereh. Srečni starši so v smehu in joku objeli svoja otroka, Bogu in preblaženi Devici pa niso pozabili izkazati tople zahvale.

Ko se je glas o čudežu razširil, so prihajali

od vseh strani ljudje k kapelici v temnem gozdu, da počaste čudodelno podobo. Na mestu kapele je kmalu zrastle mogočna cerkev. Tako je nastala božja pot pri "Naši ljubi Gospej v temnem gozdu", kamor se ljudje, obteženi z različnimi nesrečami in vzdihujoči pod bremenom življenja, prav radi zatekajo.

2.

Stara ženica je bila bolna. V svoji bolezni je obljubila Materi božji, da bo šla, če zopet ozdravi, na božjo pot k višarski Mariji na Koroškem. Žena je ozdravela in nameravala izpolniti dano zaobljubo. Toda uboga ženica ni imela nič drugega, kar bi dala v dar višarski Materi božji, kakor eno samo kokoš. To je stisnila pod pazduho, pa hajd na božjo pot.

Pozna jesen je bila in cerkev, ki je samo poleti odprta, je bila, ko je žena prišla na vrh gore, že zaprta. Cerkovnik pa je samo za njo ni hotel še enkrat odpreti. Zato je ženica, s kuro pod pazduho, pokleknila na stopnico pred cerkvenim

pragom in goreče molila. Mislila je, da bo tudi to dobro, da je zadostila dani zaobljubi. Že je hotela oditi. Kar so se vrata sama od sebe odprla in starka je z največjim veseljem vstopila in s posebno pobožnostjo pokleknila pred glavni oltar. Toda za njo so se vrata zopet zaprla in višarska romarica je bila s kokošjo vred zaprta.

Cerkovnik je šele pozno spomladi odprl cerkev, nič sluteč, da bi kdo v njej prezimil. A glej, izza oltarja je prilezla stara ženica in za njo še dvajset mladih piščat. Naša Gospa je vse skupaj hranila.

Zrno iz sv. pisma.

Rev. J. C. Smoley.

Ne obračaj v jezi svojih oči od siromaka in ne daj, da bi te zadaj kleli, ki te prosijo. Uslišano bo namreč prokletstvo tistega, ki te proklinja v grenkosti svoje duše; uslišal ga bo namreč Oni, ki ga je ustvaril.

Ne žali siromakovega srca in ne odlašaj mu daru, kdor je v stiski.

Ne odrekaj prošnje stiskanemu in ne odvrčaj svojega obraza od reveža.

Bodi priljuden z revnim ljudstvom in pred starčkom se ponižaj in uklanjaj svojo glavo pred mogočnikom.

*

Sin, obračaj čas prav in varuj se hudega. Zavoljo svoje duše se ne sramuj govoriti resnice.

Ne glej na obraz in ne laži se v svojo škodo. Po nobeni ceni ne govori zopet neresnično besedo in sramuj se lahkomišljene laži.

*

Ne sramuj se izpovedati svojih grehov in nikomur se ne podvrži v greh.

Za pravico se potegaj z vso silo in do smrti

se bojuj za resnico; potem se bo Bog bojeval zoper tvoje sovražnike.

Ne prenašli se s svojim jezikom in ne bodi nemaren in len v svojih delih.

*

Nikar ne bodi kakor lev v svoji hiši, da bi premetaval svojo družino in zatiral svoje podložnike.

Ne hodi v svoji moči za poželenjem svojega srca in ne govori: Kako močan sem! Ali: Kdo mi kaj more zavoljo mojih del? Bog se bo namreč gotovo maščeval.

Ne reci: Gospodovo usmiljenje je veliko; On se bo usmilil mojih obilnih grehov. Njegovo usmiljenje se sicer pač hitro približa, pa tudi jeza njegova, in v grešnike se ozira njegov srd.

Ne odlašaj izpreobrniti se h Gospodu in ne odkladaj od dneva do dneva; njegova jeza pride namreč naglo, in ob času maščevanja te bo razdejal.

Zavoljo odpuščenega greha ne bodi brez strahu in ne nakladaj greha na greh.

Ne govori: Grešil sem in kaj žalega se mi je zgodilo? Saj je Najvišji potrpežljiv povračeval.

Ko je vstajala zarja evangelija . . .

Po božji podobi.

P. Bernard Ambrožič, O. F. M.

1.

TAKRAT je bila gospodična Milka še na učiteljišču. Zelo pridno se je učila in se na vso moč trudila, da bi postala nekoč prav dobra učiteljica. Bila je vedno med prvimi v šoli in nobene prilike ni zamudila, da bi si tudi izven šole pridobila vsakovrstnega znanja.

Pa dijakinja Milka ni samo študirala. Pri zadevala si je tudi, da izkleše v sebi dovršen značaj, ki ji bo pomagal skozi življenje in jo vedno držal na pravem potu. Zavedala se je težav, ki jih bo srečavala pozneje v službi in je že naprej mislila nanje. Poznala je lepo število učiteljic, ki so po kratki službeni dobi postale site življe-

nja in so poznale samo težave in bridkosti svoje službe, veselja in notranjega zadovoljstva pa niso mogle odkriti nikjer.

Milka je spoznala iz njihovih pritožb eno stvar: Same so si krive, ker se na borbe v življenju niso nikoli pripravljale. . .

Bila je globoko verna in praktična katoličanka. Pri vsem njenem delu, pri učenju in samovzgoji, ji je bila najvišja zvezda: Bog in njegova milost. Že v prvih dijaških letih se je povzpela v samovzgoji tako visoko, da ji je bilo ustaljeno vodilo življenja. Moli in delaj!

2.

Od mladosti je bila Milka vajena delati vse tako, kot uči in nalaga katoliška vera. Vse ozračje, v katerem je odrasčala, je dihlo vonj pristnega verskega prepričanja in udejstvovanja. Tudi dijaška leta, šola, knjige in profesorji niso naredili na njej nikake izpremembe.

Še v zadnjem letu, ko je stala že takorekoč pred pragom življenja, ko je že ugibala, kje bo njeno službeno mesto, je bilo njeno razmerje do Boga popolnoma neskaljeno. Opažala je sicer, da je marsikaka njena tovarišica tekom šolskih let prišla do drugačnih nazorov, da je mnogim Bog postal nekaj zelo oddaljenega, negotovega, da celo neljubega. Ta ali ona se je povzpela naravnost do čudne misli, da Boga ni. Bile so pa tudi take, ki se sploh niso zmenile za Boga, češ: naj bo ali ne, mene ta zadeva prav nič ne zanima.

Milka je pa še vedno prav tako otroško vdanostno molila, prav tako neomejeno verovala kot takrat, ko jo je bila mati pripeljala s kmetov v mestne šole.

Tu pa tam se je sicer zgodilo, da ji je prišla misel: Kako se pa ta ali ona verska resnica ujema z mojim razumom? Zakaj včasih — vsaj na videz — o tej ali oni stvari tako drugače uči vera, pa zopet tako drugače svetna znanost? Vsaj za hip se ji je včasih zazdelo, da je vera nekaj otročjega. Znanost ki jo je zajemala iz knjig in

iz predavanj profesorjev, pa nekaj vzvišenega, mogočnega.

Vendar si je znala vedno pomagati iz trenutne zadrege. Predstavila si je prav živo ves ogromni pomen vere in življenja po njej za ves človeški rod. In zopet se je zamislila v žalostno in pusto življenje onih, ki so zavrgli vero in njene resnice, pa so zašli v same negotovosti in ugibanja. Jasno je videla, kako taki nesrečneži padajo iz ekstrema v ekstrem in iz nemira v nemir. Na videz je morda njihovo življenje vse bolj svetlo in veselo, vse bolj hrupno in polno užitka, toda njenemu ostremu opazovanju nikakor ni moglo uiti, da je vse to res samo na videz. V dnu svojih src taki ljudje niso bili prav nič srečni in so tavalji v temi in negotovosti.

Zopet ob drugi priliki si je predstavila zgodovinsko delo katoliške Cerkve in veličino njenih uspehov v delu za blagor človeštva. S pazljivostjo učenjakinja je študirala dokaze za resničnost Kristusove ustanove in mogočnost te ponosne stavbe se je bolj in bolj utrjevala v njenih očeh.

Nasprotno je pa spoznavala malenkosten pomen posameznega človeškega bitja na zemlji, tako tudi svojega lastnega. To razmišljanje ji je dalo dovolj veliko mero ponižnosti, da si je v hipih dušne borbe mislila: Zakaj in čemu bi morala ravno jaz vse do dna razumeti? Ali mi ni dovolj zavest, da mi sam Bog govori po katoliški Cerkvi?

Bog je pa vendar neskončno vzvišen nad menoj in nad mojim razumom. Vem, da ga doumeti ne morem. Vseeno se mu v vsej spoštljivosti klamnjam. Da, ravno zato!

V takih mislih si je Milka vedno lahko in hitro umirila srce in obvarovala svojo otroško po-

nižno vero nedotaknjeno in neomajano.

Nekoč se je pa vendar zgodilo, da je pljusknilo v mirno morje Milkega srca — kot bi se utr-gala skala visoko v bregu in planila v mogočnem skoku v ta neskajeni mir.

3.

Prav za prav je bila prečudna malenkost. Milka je bila pač silno dovzetna za vnanje vtise in nenavadno tenkočutna. Zato je razumljivo, da jo je zbegala stvar, ki drugim, vse bolj površnim, redko napravlja resne težave. Morebiti se je pa nad njo izkazala tudi posebna uredba božje previdnosti. Saj veren človek po pravici vidi v vsaki stvari, naj bo na videz še tako malenkostna, prst božji in njegovo vodstvo. —

Pri svetovni zgodovini so se učili o protestantskem gibanju, čigar začetnik je bil Martin Luter. Profesor je razlagal, kako je Luter zavr-gel velik del katoliškega nauka, in je zraven pripovedoval, kako je oče protestantizma opravičeval svojo reformo katoliške dogme.

Milka je poslušala, čudila se in Lutra iskreno pomilovala. Lutrovo dokazovanje se ji je zdelo prazno in pusto. Prav iz srca je na tistem zahvaljevala Boga, da ji je dal toliko spoznanja v verskih naukih. Zdelo se ji je, da bi si upala disputirati s samim Martinom Lutrom, ako bi bila potrebno, kaj šele s kakim današnjim protestantom, med katerimi sta komaj še dva, ki učita enake nauke in se ravnata po njih. . .

Nekoč se je pa nenadoma zbegala.

Profesor je pravil: Martin Luter je zavr-gel tudi češčenje svetnikov in Matere božje. Zdelo se mu je, da s takim češčenjem odtegujemo Bogu čast, ki mu gre. Poznejše protestantsko bogoslovje je ta nauk seveda še bolj razvilo. Posebno protestantizem obsoja vero katoliške cerkve, da nam svetniki pomagajo s svojo priprošnjo pri Bogu. Opira se pa ta protestantovski nauk na besede svetega pisma, da je edini srednik med Bogom in med človekom Sin božji, Jezus Kristus. Drugega posredovavca in priprošnjika sveto pismo ne pozna, zato si tudi človek drugega iskati ne sme. . .

Luter torej misli in uči, da se je katoliška cerkev odtujila in oddaljila od nauka svetega pisma, ko uči, naj se zatekamo po pomoč, varstvo in priprošnjo k svetnikom in k Materi božji. Svetniki nam ne bi smeli biti nič drugega ko vzorniki na poti čednostnega življenja. Prav je,

da jih imamo za zgled in jih posnemamo. Kar je več v našem češčenju svetnikov, je zoper besedo svetega pisma in torej gotovo tudi zoper voljo božjo.

Tako je razlagal profesor in pojasnjeval nauk Lutrov.

Milka je poslušala in prerašljevala. Zdelo se ji je, da se profesor nenavadno dolgo mudi pri tej zadevi. Zdelo se ji je celo, da v njegovem vestnem in točnem predavanju žveni prikrito odobravanje Lutrovega nauka.

Hipoma se je zmedla. Iskala je odgovora v sebi na to težavo, pa ga kar ni hotelo biti. Navadno je prišel kakor sam od sebe, ako je le količkar razglabljal resnice svoje vere. To pot ga ni mogla najti. Saj je res, da sveto pismo tako pravi, res je pa tudi, da katoliška vera priporoča klicanje svetnikov in še prav posebno Matere božje. . . .

Ni dolgo tega, ko je bila pri spovedi. Spovednik ji ni mogel dovolj položiti na srce, naj se v vseh skušnjavah zateka k Materi božji in k sveti Mali Cvetki. Sicer je res tudi govoril o Srcu Jezusovem kot viru vse duhovne moči — toda zakaj zraven še o Materi božji in o Mali Cvetki. . . ?

Vse to se je zdelo takrat Milki naravno in samo po sebi umevno. Najbrž bi se bila celo čudila spovedniku, če bi ne bil rekel tople besede o nebeški Materi. Tudi o Mali Cvetki je rada slišala, saj je bila njena posebna častivka.

Da, tako je bilo takrat pri spovedi in še potem. Toda takrat še ni bila čula razlage o Lutrovem nauku. Takrat še ni vedla ali vsaj ni dosti mislila o tem, da sveto pismo pozna samo enega posredovavca med Bogom in človekom. . .

Sama sebi se je čudila, zakaj se je zmedla ravno pri tej stvari, o kateri je sicer dobro čutila, da je le bolj stranskega pomena. Ko je profesor že davno govoril o drugih stvareh, je Milka še vedno tuhtala in skušala dognati. Toda bolj ko je razčlenjevala Lutrov nauk in nauk katoliške cerkve, bolj se ji je zdelo, da ima Luter prav. Preden je ura minila, ji je bilo že skoraj očitno, da res ne more biti tako, kot so jo bili učili doslej.

4.

Čisto sama je stopala po končanem pouku od šole do stanovanja. Tako čudno ji je bilo v duši, da je za nekaj trenutkov pustila ob strani Lutra, profesorja in katoliško cerkev, pa je začela študirati samo sebe.

Morala si je priznati, da je resnično zbegana. Pot je vodila mimo cerkve. Bila je tista, ki so ji rekli samostanska cerkev. Milka ne more v mislih prešteti, kolikokrat je že molila v njej. Tako lepo zbrano in z vsem zaupanjem je molila! Tam v stranski ladji je prekrasen altar Matere božje z nenavadno ljubeznivim Marijinim kipom. In na nasprotni strani kapelica Male Cvetke, pred katero neprestano lučke gore. . .

Kot gre romar na božjo pot; tako je Milka prihajala v to cerkev. Ob velikih vratih se je pokropila z blagoslovljeno vodo, pripognila koleno in stopala s svetim strahom ob levi ladji do Marijinega altarja. Tam je pomolila nekaj minut, včasih pet, včasih deset. Potem je zavila mimo tabernakelja v kapelico k Mali Cvetki. Med potjo je vselej z globoko vero pokleknila za hip pred Najsvetejše ali vsaj pridržala korak v iskreno počeščenje. Potem se je pomenila z Malo Tereziko v njeni kapelici in se poslovila. Ah, vselej je z neskončnim srčnim mirom zapuščala prijazno cerkev.

Tako je mislila ta hip na svoje stike s to pre-dobro znano cerkvijo. Tudi danes je pot mehanično vodila tam mimo. Že je bilo samo še par korakov do cerkvenih vrat. Navada je naredila, da se je korak sam od sebe navrnil proti njim.

Pa danes je čutila v sebi tajno silo kakor še nikoli. Obstala je in premišljevala.

Ali naj naredi kot vedno? Ali naj se zopet ustavi pred Marijinim altarjem in potem — pri Tereziki?

Kako že pravi Luter? Toda, saj jo Luter končno nič ne briga — kako že pravi sveto pismo. . .?

Pomislila je, da Luter pač ni bil poklican, da razlaga sveto pismo. Sama prav dobro čuti, da je neštevilna mesta popolnoma napak razložil. In če se je zmotil v drugih vprašanjih, gotovo se je tudi v tem.

Vstopila je. Vzela je blagoslovljeno vodo in zavila na levo. Nenadoma ji je spet zastal korak. . . K Materi božji naj gre kot po navadi. . .? Pri Mali Cvetki naj moli, kakor da se ni nič zgodilo. . .?

Oglasila se ji je vest. To bi bilo — podla hinavščina! Malo poprej se ji je zdel Lutrov nauk tako čudno pameten, minuto na to naj pa že spet kleči pred svetniškimi kipi. . .?

Na novo se je zmedla, hujše ko prej. Temačna je bila cerkev in kakor da tista temačnost prevzema njeno dušo. Ne, v tem dušnem stanju ne more moliti. Ven na solnce, na svetlo! Tam v žarni solnčni svetlobi bo lažje premislila vso tajno skrivnost svoje zmedenosti in potem bo prišla nazaj. . . kakor že bo.

Obrnila se je, stopila nazaj do kropilnega kamna in pomočila prst. Mehanično je pripognila koleno in se ozrla proti velikemu altarju. Hipoma ji obstane oko na večni luči pred tabernakeljom. Glej, ali ni tam svetloba? Ali ni celo sam Luter skušal koncentrirati vse človeške vere v Odrešeniku?

Zbala se je, da bi prišla nadnjo nova, še bolj zapletena zbeganost. Toda nezadržljiv nagon ji je rekel, da tu ne more biti nobenega dvoma. Z naglim korakom je stopila po srednji ladji navzgor in se zgrudila na kolena ob obhajilni mizi tik pred tabernakeljom.

Zgolj slučaj.

List "Voce Cattolica" je poročal l. 1884, da je prišel nekega zimskega večera v Folleville (Francija) v hišo ubožnega kmeta neki potovalni agent in je prosil, da bi se smiel nekoliko ogreti. Ko je hotel iti gospodar po drva, je rekel agent: "Tega-le s stene (križ namreč) vzemite pa zaku-rite!" "Ne, ne," je rekel kmetič, "križa se nikar ne dotaknite!" in je hitel po drva. Med tem časom je pa brezbožnež snel križ s stene, odlomil

in noge vrgel vse v peč. Kmalu se je podal na pot, pa naenkrat ni mogel narediti koraka več, grozno je kričal: "Noge so mi zlomljene in gore." Mimoidoči so ga nesli v bližnjo hišo; on je bolj in bolj kričal, da ima zlomljene noge in da gore. Malo ur na to je izdihnil, duhovnik, ki so ga naglo poklicali, je prišel prepozno. Dogodek je tamošnje prebivalstvo silno prestrašil.

Strma je pot življenja.

Jože Premrov.

PO vsej hiši so se še poznali sledovi žalne jutranje slovesnosti. Palme in oleandri so stali v veži; v salonu je bilo pohištvo v neredu; črne zavese, tenčice, pohojene cvetice so ležale naokrog; težek vzduh po gorečih voščenkah, vencih in cipresah je napolnjeval hišo; vse je spominjalo na smrt in žalost.

V veliki družinski sobi je sedela za mizo šestnajstletna Ana. Krasni lasje so se ji usipali po črni obleki. Z rokami si je pokrivala obličje in tiho ihtela. . . Njen bratec, štirinajstletni Tonček, je slonel na oknu in otožno zrl v modro večerno nebo. Čez nekaj časa, ko so se mu posušile solze, je stopil k sestrici, ji položil roko na ramo in ji tiho prigo-varjal: "Ne jokaj, Ana, mama bi lahko slišala! Poslušaj, ona ne spi!"

Iz sosednje sobe je bilo čuti pretrgano zdihovanje in tolažeči ženski glas.

Ana je dvignila počasi utrjeno glavo in žalostno vzdiknila: "Uboga mama! Tonček, pred osmimi dnevi je bil papa še pri nas, sedaj ga pa že pokriva hladna zemlja. Meni se še vedno zdi, da je bila žalostna brzojavka vzrok očetove srčne kapi. Kaj se pa tebi zdi?"

Tonček je žalostno prikimal. Na njegovem obrazu se zasvetijo debele solze. "Papa je bil že dolgo bolan na srcu," reče prisiljeno, "toda grozovita novica ga je strla. Mi smo sedaj revni, Ana, čisto revni."

"Ah, kako bi bili veseli, če bi bil naš dobri papa še v naši sredini!" Debele kaplje solz so se usule po Aninih licih.

"Da, Ana, potem bi bili mi srečni. Tudi mama bi ne bila bolna; sedaj pa je čisto strta in brez pomoči."

"In če zgubimo še našo Marijo, Tonček, kaj bo potem z nami?"

"Marijo?", ji Tonček pretrga besedo. "Misliš, da nas bo res zapustila?"

"Čisto gotovo, saj ona vendar ne more drugače. Leto dni je že zaročena, vse je že pripravljeno za poroko. Saj je bila poroka določena že za poletje. Ivan gotovo ne bo hotel več čakati. Počakal bo še toliko časa, da mine žalovanje."

Tonček je povsili glavo, Ana pa si je pokrila z rokami obličje. Nastala je smrtna tišina.

"Veš, Ana," prične Tonček, "kaj pomeni za nas — biti reven? To pomeni, da nam bo vse prodano — ta ljuba hiša in vse drugo, kar smo do sedaj imenovali svojo lastnino. Mi si bomo morali poiskati stanovanje v cenejši ulici in skromno bomo morali živeti od mamine pokojnine. Posli so že odpušteni. Ostala nam je še Marija in še ona bo šla kmalu od hiše. Včeraj zvečer sem sam slišal vse to, ko se je stric Julij pogovarjal z Ivanom. In — in — Ana, jaz ne bom smel več hoditi v gimnazijo, postati bom moral pisar v kakem uradu ali pa prodajalniški vajenec. . . In rekel je tudi, da. . ."

"Ne, tega ni mogel reči stric moji revni sestri, da naj nastopim službo v sirotišnici in — in —, da mama ne bo več ozdravela. . ."

Tonček je globoko vzdihnil in položil črnolaso glavico na Anino ramo. Kakor dva mlada, prestrašena goloba sta sedela tesno objeta v prostorni sobi.

Za trenotek je zavladala popolna tišina.

"Ana, Tonček!", se oglasi nežen glas iz sosednje sobe. V sobo vstopi Marija, starejša sestra. Vsa je bila bleda in potrta; iz njenega obličja se razodeva globoka bol.

Otroka sta se prestrašila in skočila pokonci.

"Marija, ljuba sestra, ne žaluj tako zelo! Ti boš zbolela in potem ostanemo čisto zapušteni!"

Z obema rokama se je okleni Ana okrog pasu in začne glasno jokati. Tudi Tonček se ne more ustavljati solzam.

Dolgo sta stali sestri tesno objeti. . .

Prva se je oprostila Marija.

"Pojdita, otroka, sedaj nekoliko k mami, jaz imam še veliko dela. Ostanita pri njej, saj se tudi jaz kmalu vrnem."

Marija je ostala sama, sama z žalostjo za ljubega očeta, drage matere, s svojo bolečo skrbjo in strto srečo. Vsa izmučena je sedla na stol. Trudna glava ji je omahuila na prsi. . .

"... potem smo mi popolnoma zapušteni," je rekla Ana. Te besede so se zapičile Mariji globoko v dušo.

Da — Marija ne sme sedaj oditi, ne slediti svojemu srcu, ne novi sreči.

Vroče solze so ji zalile obličje, ko je nato pomislila na svojega zaročenca.

Kako bo on to sprejel? Pred eno uro mu je poslala pismo, katerega je prejšnji večer pisala s trepetajočim srcem pozno v noč in ga prosila, naj jo pozabi, ker so se razmere spremenile. Najtežje je stalo še pred njo: Vedela je, da bo Ivan presenečen in žalosten, da se ne bo zadovoljil s pismom, ampak da bo kmalu prišel osebno do nje. . .

O, Bog, daj, da bi Marija ta veliki trenotek srečno pre-stala!

Marija hoče ostati trdna, tudi če bi Ivan hotel drugače. Dobro je spoznala svojo veliko nalogo in dolžnost. Hoče ji slediti, čeprav bi govorilo srce drugače.

Ivan je tudi kmalu prišel.

Marija se je zamanj trudila, da bi ostala mirna. Srce ji je močno utripalo. Ah, nedopovedljiva tesnoba in strah sta prežela njeno blago srce!

Zaupno se je ozrla na Križanega, ki je visel na steni, potem pa je počasi odšla v sobo, kjer jo je čakal Ivan.

Dr. Ivan L. je žalosten slonel ob ohiari. Ko je Marija vstopila in stala pred njim v lepi žalni obleki z izrazom neizmerne boli — tedaj je vzdiknila v Ivanu jeza in trpkost, katero je še vedno nadkriljevala ljubezen.

"Marija, moje revno dete," je Ivan bolestno vzdiknil, jo prijel za roke in nadaljeval: "Reci mi, da ni resnica, kar si mi pisala! Ne morem te zapustiti, kajti brez tebe mi ni mogoče živeti. Midva morava iti skupno skozi življenje. . ."

Za trenotek je naslonila Marija glavo na Ivanovo ramo, potem pa se ga je siloma oprostila.

"Ne tako, Ivan," je Marija odskočila od njega. "To mora tako biti in ostati, ne morem drugače. Bog nas je obiskal z težko preizkušnjo. Hudo mi je, ker ti povzročam bol, Ivan, toda ne gre drugače. Midva se morava ločiti!"

"Nikoli več. . ." —, je Ivan bolestno kriknil, — "se ne bova ljubila? Ah, Marija, vsaj za te vseeno ni tako hudo, razmere se bodo že uredile in pa, Marija, ti si mi vendar dala besedo!"

"Besedo sedaj preklicujem, Ivan. Ali ti nisem vse natančno popisala? Ti veš, da nam bo banka požrla vse premoženje. Ne morem in ne smem, Bog mi je priča, se-daj zapustiti mojih dragih domačih! Kako bi mogla biti srečna, če bi jih zapustila v revščini in pomankanju. Po-misli, Ivan, mati stoji z eno nogo že v grobu; Ana in Ton-ček pa sta še otroka in brez kruha."

"Tvoja mati bo v bolnici dobro preskrbljena, Ana in Tonček pa bosta že dobila kakšno službo."

"Kljub temu ne morem, Ivan. Kako naj se zagovar-jam pred blagim očetom, če bi prepustila moje drage trdi usodi in si začela graditi lastno srečo?"

Ivan je smrtno blede nemo zrl pred se.

"Ivan, oprosti mi, pomisli na mojo sveto dolžnost," ga je začela Marija s tresočim se glasom prositi.

"Tvoja dolžnost. . . ? Ali nimaš tudi napram meni dolžnosti. . . ?"

"Pred vsemi drugimi dolžnostmi je dolžnost skrbeti za bolno mater," je Marija enostavno odvrnila. "Svojo odločitev sem ti že povedala in se ne dam preprositi."

"Torej me nisi ljubila, če ti je tako lahko me zapustiti," je Ivan razjarjen zaupil.

Marija je sklonila glavo in molčala. Začutila je, da jo moči zapuščajo, zato je mirno rekla: "Končajva in ločiva se brez grožnje in trpkosti! Ti boš kmalu lahko našel novo srečo. Moje dobre želje te bodo vedno spremljale na življenjski poti. Oprosti mi, Ivan, in z Bogom, zdravstvuj. . . !"

Ivan se je stresel kot šiba na vodi.

"Marija. . .", s težkim korakom je stopil k njej in prosil: "naj ne bo to tvoja zadnja beseda, premisli se še. . . !"

"To je moja poslednja beseda," mu je odločno odvrnila.

Nekaj časa ji je nepremično zrl v krasno obličje, se trpko nasmejal in stopil s povešeno glavo k vratom.

"Ivan, Bog s teboj, on naj te vodi in čuva!"

Ni se zmenil za besede. Hitro je zginil iz sobe in čez nekoliko časa je čula Marija, da so večna vrata močno zaskripala.

Mariji je skoro zastalo srce. Vrgla se je na divan in bridko jokala. . .

Uro kasneje se je vrnila v sobo, kjer je ležala bolna mati. Marija je pokleknila k njeni postelji, položila glavo na odejo in začela: "Sedaj, mamica, ostanem vedno pri tebi. Ivan me je sedaj z jezo v srcu zapustil."

Prestrašena mati je prišla njene mrzle roke in boječe spregovorila: "Marija, preljubo dete, za nas se hočeš žrtvovati?"

"Mamica, moje mesto je sedaj samo pri tebi, Ani in Tončku! Za vas skrbeti — nadomestovati rajnega očeta — to je sedaj moja edina življenska naloga. . ."

"Bog te blagoslovi, ljubo dete! In iz neba naj te blagoslovi tvoj rajni oče!", je hvaležno vzdihnila mati.

Pozno v noč je odšla Marija v svojo sobo. Težke boje morala bojevati s svojim mladim srcem. Ostala je mirna in se izročila v božje varstvo. Sklenila je glavo k nogam trpečega Kristusa in goreče molila. . .

Prvi jutranji žarki so posijali v sobo in se usipali na Marijo, ki je še vedno klečala pri Zveličarjevih nogah. . .

* * *

"Marija, kje sta vendar tako dolgo ostala otroka? Že zdavnaj bi morala biti tukaj," je mati skrbno povpraševala.

Marija ji je prijazno odvrnila: "Ljuba mama, potrpi še nekoliko! Ana je tik pred maturo in ima nekoliko daljši pouk kot poprej. Naš pridni Tonček pa poučuje zdravniškega sina v računstvu." Pogledala je na uro. "Mama, kmalu bosta oba tu!"

Bolnica se je počasi dvignila in zopet legla. Mirno je počivala na mehkih blazinah. Skozi okno je gledala na ulico, po kateri sta prihajala otroka iz šole. Kmalu jo je spanec premagal, Marija je mirno vstala in položila previdno odejo materi čez ramena. Nato je sedla k postelji in skrbno motrila njeno uvelo obličje.

Uboga mati! Koliko je morala trpeti! Dan za dnem na bolniški postelji in že toliko let! In kljub temu je vedno tiha in potrpežljiva. Sedaj, ko vidi okrog sebe svoje ljubljence, se ji včasih zvedri obraz od veselja, da bi se smejala tri dni skupaj.

Marija je mirno sedela pri postelji in razmišljala. Ah, ta tri leta! Česa vsega ne vsebujejo! Koliko notranjih bojev, koliko odpovedi je morala prestati! Vse je žrtvovala, celo lastno srečo, samo da bi pripomogla sestrici in bratu do cilja, po katerem sta oba tako hrepenela. Marija je sklenila, da vztraja na poti življenja, tudi če pridejo še hujši dnevi in boji. Skrbno je vodila gospodinjstvo, varala včasih cele noči, samo da bi bilo za vse preskrbljeno. Njena zasluga je, da je obiskovala Ana učiteljske in Tonček gimnazijo. Kako je Marija vse to zmogla zaradi ne-

znatne pokojnine, to je bila vsem uganka. Nihče ni vedel, da je Marija vsak dan pozno v noč pridno šivala ali vezla, prepisovala sodne listine in si s tem prislužila toliko denarja, da je bilo za vse potrebe zadosti.

Ivan se ji ni več približal. Če sta se slučajno srečala na ulici, jo je hladno pozdravil. Tega je bila Marija navse vesela. Kasneje se je preselil v drugo mesto in se tam poročil s hčerko bogatega zdravnika. Z nekim posebnim veseljem je čitala Marija to novico v časopisju. Hvala Bogu, da je našel novo srečo! Sedaj šele bo mogla Marija v miru živeti in slediti z ljubeznijo svoji veliki dolžnosti. Bog naj mu da blagoslov in srečo. Ona bo iskala svojo srečo v Bogu in v žrtvi za svoje. . .

Na hodniku je zapel zvonec in prebudil Marijino mamico. Istočasno je bilo čuti hitre korake.

"Mama, sliši, sta že tu naša otroka," je veselo vzkliknila Marija in prišla mater za roke.

Vrata se odpro. "Mama, Marija, sedaj sva zopet pri vaju. Kako je s teboj, ljuba mamica?" Otroka sta sedla k materi na posteljo. Vrstili so se pogovori in vprašanja o učenju, nalogah, načrtih in upih.

"Pomisli, mamica," je veselo pripovedoval Tonček, "naš Ordinarij je bil prijatelj našega očeta. Danes me je poklical k sebi in dejal, da je dognal iz starih listin, da smo z družino B. v sorodu in da imamo pravico do zapuščine. Tri leta bom lahko dobival podporo."

"Hvala Bogu, to je pa novica," je vzkliknila vsa vesela Marija.

"Jaz imam tudi veselo novico," se je oglasila Ana. "Gospodična Pavla mi je že preskrbela službo v nekem oddaljenem samostanu. V štirih tednih bomo s šolo gotovi in bom lahko takoj nastopila svoje mesto kot učiteljica. Mama, kaj se ti zdi? Tako sem vesela, da bi kar poskakovala od veselja. Sedaj ti bom lahko veliko pomagala."

"Žal, da moraš tako daleč, ljubo dete," je spregovorila mati. "Torej ne moreš dobiti tu v bližini službe?"

"O, mama, saj te bom vseeno lahko večkrat obiskala. Tako daleč pa zopet ni. Samostanski gnir me tako vleče. . ."

Marija je prestrašena pogledala na sestrico. Takoj je uganila, da jo kliče poklic, da bi služila le Bogu med samostanskimi zidovi.

"Mama, pusti jo iti, če ima res posebno veselje!"

Ana je hvaležno stisnila Mariji roke.

"V samostanu bodo naredili iz tebe nunico," je šalji-vo pripomnil Tonček. "Na vsežadnje bi tudi ne bila nobena nesreča," se še pošali ljubeznivi bratec.

Marija je spoznala Anino zadrego, zato je hitro preokrenila snov pogovora.

"Marija, prosim te, ali bi hotela z menoj še nekaj ponoviti za jutri? O, da bi bila matura že enkrat za menoj! Tako mučno mi je," je tožila Ana.

"Marija, zelo rad bi ponovil s teboj zgodovinsko snov, toda saj vem, da za me ne bo več časa," je prosil Tonček.

"Iz srca rada vama pomagam. Po večerji vaju bom spraševala. Za vaju imam vedno čas. Toda sedaj morata kaj lepega čitati materi in jo zabavati. Z večerjo bom kmalu gotova."

Po večerji, ko je Marija z otrokoma končala s ponavljanjem učne snovi, tedaj njeno delo še ni bilo zaključeno. Sedla je na materino posteljo in pridno šivala obleko, pri tem pa kratkočasila bolno mater.

"Tonček potrebuje novo obleko in prav tako tudi Ana." Toda kje vzeti denar?, je skrbno premišljevala Marija. Sedla je k pisalni mizi in začela računati. Niti pre-računati ni mogla koliko bi stale obleke, tako zelo je bila utrujena. "Jutri zjutraj moram malo bolj temeljito premisliti," se je tolažila. Ko je z delom končala, sta njena ljubljena že sladko snivala. Hotela je iti tudi sama k počitku, tedaj pa je napadla mater nočna slabost.

"Marija, blazino mi popravi! Marija daj mi piti! . . . Ne, ne vina, limonado bi rada. Ljubo dete, daj mi prašek in kapljice! Prinesi mi knjigo: "Poslednjo tolažbo". Tako

slabo mi je. Prosim spremeni mi obkladke! Ah, ljubljeni otrok, koliko dela imaš z menoj! Ali še ni jutro? Prečitaj mi eno poglavje iz "Hoje za Kristusom!"

Take in podobne prošnje so se vrstile skoro dve uri. Z velikansko potrpežljivostjo in ljubeznijo je ustregla Marija sleherni željo in prošnjo.

Slednjič je bolnica vendar zaspala.

"O, Bog, čuvaj me in daj mi moči, da vztrajam do konca!", je goreče molila Marija v svoji sobi. Legla je na divan, da bi vsaj za eno uro zatislila oči in si nekoliko oddahnila od prenapornega dela.

* * *

Tiho in nezavestno je bežal čas. Leto je sledilo letu. Vsako je pustilo sledi za seboj in zahtevalo novih žrtev.

Marija je sedela ob oknu vsa zatopljena v razmišljanje. Roke je imela prekrizane, na katerih so se poznali sledovi od trdega dela. Sedaj lahko počiva, saj nima nobenega več, za katerega bi morala skrbeti in garati.

V sobi je nastala grobna tišina. Uboga mati se je že zdavnaj preselila v lepšo in srečnejšo domovino, kjer ni ne solz, ne trpljenja. Njene zadnje besede so bile: "Bog te blagoslovi in čuvaj, ljubo dete!"

Ana se je med tem časom prostovoljno odrekla svetu in se odela s samostansko haljo. Tonček, Marijin ljubljeneček, pa se je posvetil vzvišenemu delu v vinogradu Gospodovem in kmalu bo stopal k oltarju kot duhovnik. S tem se mu je izpolnila tiha in vroča želja, ki jo je že od nekdaj gojil v svojem srcu.

Marija je sedaj svojo veliko nalogo zvesto izpolnila in dovršila. Nedopovedljivo težko ji je postajalo, ko je s smrtjo matere usahnila tudi pokojnina. Grozile so ji težkocne visoke kot gore. Že ji je upadal pogum in brez upa je zrla v megleno bodočnost. Sklenila je, da bo kljub temu vse storila, samo da bo omogočila bratcu do vzvišenega cilja.

Marija je tudi to žrtev doprinesla Bogu na oltar. Delala je noč in dan, trpežla in se vsemu odrekla. Z leti muk in trpljenja se je tudi sama postarala. Njene oči so bile brez življenja, lasje so se ji pobelili, čeprav je imela šele petin-trideset pomladi za seboj. Velike skrbi in pomanjkanje so izčrpale njene moči in jo obremenile z težkimi bolečinami. Toda kmalu je bilo vse dobro. Tudi muka ima svoj konec! Pred enim tednom je Tonček v tihi samostanski cerkvi, kjer je Ana — sedaj s. Milada — že dve leti zanj goreče molila, opravil prvo sv. mašo. Kakor angel je stal pred oltarjem! Marija ni mogla niti oči obrniti od njega, tako rada ga je gledala. Solze sreče in veselja so zalivale njene oči. In ko je sprejela iz njegovih rok Kruh Življenja, in ko je oni zvečer, kakor takrat, ko je bil še otrok, naslonil glavo na njeno ramo in ji šepetal hvaležne besede, tedaj je bila najsrečnejša ura v njenem življenju.

Nekaj tednov je ostal mladi duhovnik v domačem kraju, potem pa je nastopil kaplansko službo v bližnjem mestu D. Prosil je Marijo, naj gre z njim in naj se več ne loči od njega.

Po življenjskih viharjih v varen in tih pristan!

Toda Marija še ni bila mirna. Ko je sedela sama v sobi, se ni hotela ločiti od nje mučna skrb. Čutila je, da leži še ena senca na sreči svojega brata. Zdelo se ji je, da ji prikriva to bol. Večkrat je opazila kako je bil zamišljen in otožen. Prikrilo hrepenenje je počivalo v njegovih očeh. Na njena skrbna vprašanja je včasih samo zmajal z glavjo. Ugibala je na vse načine kaj ga teži, pa se ji ni posrečilo.

"Zakaj pa se vedno ogiblje govoriti o svoji bodočnosti, o kateri je poprej vedno tako rad govoril? Zakaj mi postaja tako težko pri srcu? Kakšna nova muka se bliža?", je Marija skrbno razmišljala v mraku. Sklenila je roke in prisrčno molila: "Gospod, pošlji kar hočeš, bodi ljubezen ali bol, ne bojim se, ker vem, da me ti vodiš in čuvaš."

Kmalu nato se je vrnil Tonček s sprehoda. Prisrčno je pozdravil sestro, toda Mariji le ni izginila bol iz obličja.

Mirno je motrila bratove blede poteze na obrazu. S tresočim se glasom mu je rekla: "Ljubi Tonček, Ti veliko trpiš! Ali mi nočeš zaupati svoje boli?"

Mladi duhovnik je zardel in jo skušal potolažiti: "Marija, ti vidiš včasih strahove tam, kjer jih ni. Kaj naj mi manjka?" Njegove oči so se porosile.

"Ne, Tonček, ti mi ne smeš prikrivati! Ali res nočeš zaupati tega svoji sestri?"

Tonček je sedel k sestri na staro zofo, jo ljubeznivo prijel za roke in pričel: "Marija, jaz ti nočem povzročati boli, toda... Marija, oprostite mi, veš, neizmerno hrepenenje me vleče in tira tja, čez suho in morje k sinovom puščave. Moja srčna želja je, da bi jim oznanjal božjo besedo in prinesel božjo luč v njihova srca. Božji klic čutim v duši, ki me vedno sili in priganja. Toda ne, Marija, tega Bog ne more zahtevati od mene! To bi bila trdost in neusmiljenost do tebe, ljuba sestra. Za vse kar imam se moram zahvaliti Bogu in tebi, ki si za me vse žrtvovala. In če sedaj odidem v misijone, ti porušim veselo upanje. Ne, tega ne smem! Bodí mirna! Midva ostaneva za vedno skupaj."

Marija je postala smrtno blede. Mračilo se je pred njenimi očmi. Zapustiti, zapustiti! O, Bog, ali je to plačilo za njeno ljubezen? Ali ni teh žrtev že dovolj? Njen ljubljeni brat naj bi jo sedaj za vedno zapustil samo in brez pomoči?

Ko je Marija obrnila obraz k bratu je opazila, da mu žare oči in obraz od velikega hrepenenja.

"Pojdi, ljubi Tonček, če te kliče Bog," ga je Marija potolažila.

"Moja Marija!" Veselje in nemir je bilo čutiti iz bratovega obraza. "Preljuba sestra, jaz te ne smem zapustiti!"

"Ne skrbi za me, ljubi Tonček! Ana mi je že preskrbela v samostanu majhno sobico, kjer bom lahko v miru živela."

"O, Marija, preljuba sestra, Bog te blagoslovi za tvojo veliko ljubezen in skrb, ki si mi jo vedno in povsod izkazovala!"

V vroči hvaležnosti je objel Tonček svojo ljubljeno sestro. Trpka bol je zginila iz njene duše in solzam je sledilo veselje.

* * *

Kmalu je prišel dan, ko je Marija poslednjikrat v življenju videla dragega brata. Stala je z njim v zalivu, kjer je čakal parnik, da ga odpelje v tujino. Posledni potniki so prestopili most. Trenotek ločitve je bil tu.

"O, Tonček, ljubi Tonček, moli za me in če boš slišal, da sem jaz..." Dalje ni mogla govoriti.

"Z Bogom, draga Marija! Najlepša ti hvala za tvojo veliko ljubezen in požrtvovalnost! Oče in mati in sestra s. mi bila. Bog ti povrni in v Njegove roke te izročam."

Tonček je naredil neopazno znamenje sv. križa na nje no čelo. Še enkrat je sledilo notranje prisrčno objetje, potem pa je hitel čez most in stopil na krov ladje.

Z žarečimi očmi je gledala Marija ljubega brata in nosni parnik, dokler ni izginil na prostrani morski gladini.

"Z Bogom, z Bogom, ljubi Tonček! Božja roka naj te vodi in čuva!"

* * *

V božje roke je izročil mladi misijonar svojo ljubljeno sestro. Božja roka jo je kmalu sprejela v svoje naročje.

Kmalu po bratovem odhodu je Marijo napadla pljučnica. Legla je na bolniško posteljo in čez nekaj dni so jo že položili na mrtvaški oder.

"Gospod, vzemi me k sebi!", so bile poslednje besede utrujene romarice.

Njeno veliko delo je bilo dokončano in njena življenjska naloga dovršena.

Mirno je lahko za vedno zatislila trudne oči in odšla po plačilo k dobremu in pravičnemu Bogu.

MISIJONARJI NAŠE KRVI.

DALEČ tam v Indiji, na Kitajskem in še drugod delajo za Jezusovo ime. Znano nam je ime P. Baptista Turka, ime P. Kereca, znana so nam bila imena P. Engelharda Avblja in P. Veselkova Kovača, ki so prerano šli po plačilo v nebo, znano nam je ime Sr. Ksaverije, Sr. M. Zalaznikove. A zadnji čas so nam najbolj znani naši misijonarji v daljni Bengaliji in pod Himalajo. Že lani in predlanskim je Ave Marija prinašala vrstice teh misijonarjev in njihova pisma. Kakor sem slišal od vseh strani, so naši bralci ta pisma najraje prebirali. Kakor je prišel mesečnik v hišo, prvo vprašanje je bilo: Ali je kaj iz Indije? — Znamenje, da je gorečnost za misijone tudi v naših srcih. Tako je prav. Katoličan, ki srca nima za misijone, ni cel katoličan. Več kot prav je, da Ave Marija tudi letos stran ali dve posveti misijonom. Nekaj pisem imam še pri roki, pisem, ki so mi jih dali na razpolago indijski misijonarji — Slovenci. Stanko Poderžaj, Anton Vizjak, Jožef Vizjak, P. Mesarich, so imena teh misijonarjev, ki tako vneto vrše apostolstvo Kristusovo in se v imenu slovenskega naroda

oddolgujejo važni dolžnosti, ki jo ima vsak katoliški narod, da podpira misijone. Ta pisma so bila predvsem domovini namenjena, toda dali so nam dovoljenje misijonarji sami, da jih v Ave Mariji ponatisnemo in tako slovenskim izseljencem širom Amerike povemo o idealnih srcih, ki se tam pod sivo Himalajo žrtvujejo za veliko stvar apostolstva. Prvi glas je močno odjeknil od naših src, glas o teh naših misijonarjih naj odjekne še globlje v tem letu. Odjekne tako, da bodo ti misijonarji zvedeli, da cenimo njihovo delo, cenimo zato še bolj, ker so domovino zapustili, da prinesejo slavo nebeški in slovenski domovini. Naše krvi so, glejmo, da se bomo za vsa ta dela in vse te njihove lepe besede v Ave Mariji oddolžili tudi s to ali ono majhno žrtvijo. V velikih potrebah je vsak misijon. Tudi himalajski, ali slovenski. Majhen dar bo dobrodošel. Darove bom pošiljal imenovanim misijonarjem jaz sam. Kdor bi mogel utrpeti belič, naj ga pošlje meni. Naslov: Rev. A. Urankar, 1852 W. 22nd Pl. Takoj ga bom odrajal.

MISIJONSKI KLUB.

Kako bi bilo lepo, če bi se poleg drugih klubov, ki jih imamo toliko, toliko po naših farah, ustanovil še novi, ki bi skrbel za naše misijonarje, jih obdaril za božič in velikonoč s tem ali onim darom. Pa še treba ni ustanavljati novega kluba. Holy Name Juniors in dekliški krožki Marijini, vem, da lahko vsak izmed vas utrpí deset dolarjev na leto, dajte, spomnite se svoje krvi, ki se izživilja po indijskih misijonih za Boga in njegovo vzvišeno kraljestvo v ljudskih srcih. Tukaj, kjer jaz župnikujem od lanskega leta, imamo klub, ki se imenuje "Busy bees". Desetletnico je praznoval

letos, vsako leto je teh 40 deklet s šivanjem in prireditvami prisedilo svoto denarja, ki so jo potem poslali v misijone. Ponavadi Očetom v Techny, Ill. Tudi slovenski misijonarji na Kitajskem so že bili deležni tega ali onega gmotnega spomina. Odslej se bodo spominjale tudi teh naših v Indiji. Tako je bilo letos sklenjeno. — Ali ni to idealen klub? Zakaj ga ne bi imeli v vsaki fari. Res je, posebno kolekto imamo, toda ta kolekta, iz škofije predpisana, gre za tujerodne misijone. Če lahko utrpimo 50 centov zanje, bomo tudi za domače misijonarje našli indijanca ali pa dva.

ŠE DRUG NAČRT.

Lepo se da upeljati pri otrocih. Tako bomo storili pri nas. Majhno papirnato škatljico bodo dobili s podobo križa in v to škatljico bodo med postnim časom polagali svoje drobne centke indijskemu misijonu v korist. Pa tudi odraslim bomo dali take penijske šparovce. Stavim, da bomo lepo svoto nabrali. Kolikor bo, bo dobro. Pa četudi vsa-

ka škatljica samo 30 centov prinese, se bo ta svota namnožila pri 360 otrocih, ki jih v šoli imamo, na 1080 centov. To je deset dolarjev. Vinar na vinar dolar, kamen na kamen palača. Ali ni to lep načrt? Pa ga tudi na lahek način izpelješ.

POZDRAV IZ INDIJE.

Ravnokar sem prejel kartico iz Indije, podpisano od vseh slovenskih misijonarjev ondi. Rev. St. Poderžaj je pretečen mesec pel svojo prvo mašo. Ob tej prili so se misijonarji spomnili bravev Ave Marije. Upamo, da nam

pošljejo v novem letu še kaj več zanimivih pisem. Če nam o priliki pošljejo fotografijo, bomo še bolj zadovoljni. Zakaj ne bi bralci naši vedeli: "kaj so to za eni fantje?" ...

ZA JEZUSOM HREPENI.

A. Vizjak D. J.

SOLZE so najzvestejše misijonarjeve spremljevalke. Dostikrat orose njegovo trpino obličje, toda ne vedno vsled žalosti nad bednimi poganskimi dušami, temveč morebiti še bolj pogosto vsled veselja in tolažbe nad spreobrnjeno čredo Jezusovo.

Tako sem drugo nedeljo v februarju delil ljudstvu sv. obhajilo. Delil sem ga brez konca in kraja, kajti kdor tu pride k sv. maši, gre tudi k oltarju. Vsi gredo in prejmejo Jezusa, kajti brez Njega nihče noče domov. In tako se zgodi, da včasih med eno samo sv. mašo po tisoč ljudi prejme sv. obhajilo. Ko sem tistikrat delil sv. obhajilo tem črnim glavicam in pomislil, kako so še pred par leti živeli kot otroci džungle, ne vedoči niti za dušo, niti za Boga, danes pa ga tu pred menoj prejemajo z živo vero in ljubeznijo brez primere, so se mi orosile oči. Na vsó moč sem se moral boriti, da ljudje ne opazijo, kako mi solze

drse po licu.

Že dva keliha sv. hostij sem skoraj razdelil, ko poklekne k obhajilni mizi mati s triletno hčerko Milico. Medtem ko je mati čakala in pričakovala Jezusa, se je Milica privila k materi. Ko pa sem se približal in obhajal mater, se Milica naenkrat vzravna, zaploska z ročicama, kot to delajo otroci, kadar kaj prosijo, in glasno zakliče: Hame Džizu — ko do! Daj tudi meni Jezusa! — S težkim srcem sem jo obšel, ker ji nisem smel dati Jezusa, da se ljudstvo ne bi iznenadilo, da obhajam triletno dete. Toda ko bi bila sama z materjo, bi ji bil dal Jezusa, kajti kdor Jezusa pozna in tako goreče po njem hrepeni, je vreden, da ga prejme. — Ko pa je Milica videla, da ne bo dobila Jezusa, je milo zajokala. A njena dobra mati jo je pritisnila na svoje srce in takoj se je Milica umirila, saj je bila na materinem srcu, kjer je bil Jezus, Prijatelj otrok.

GENERAL. St. Poderžaj D. I.

GOTOVO ste že kaj brali o najznamenitejšem bengalskem misijonarju o. Konstantinu Lievensu D. J. Velikemu misijonarju v spomin so njegovi rojaki Belgijci priredili meseca avgusta lanskega leta velike slovesnosti. Udeležila sta se jih v največjem številu zlasti dijaštvo in mladina ne samo iz Belgije, temveč iz vseh krajev in držav širne Evrope. Ob tej priliki so mu v rojstnem kraju odkrili spomenik, ki ga predstavlja kot blagovestnika s križem v roki, sedečega na krasnem konju, ki je spoštljivo in dostojanstveno upognil glavo. Ta konj, ki je še danes znan in slaven po vsem Čota Nagpurju, je bil njegov "general", zvest spremljevalec o. Lievensa na vseh njegovih apostolskih potih. In ker vem, da Vas kot velike prijatelje bengalskega misijona zanima vse, kar je v zvezi z njegovim misijonarjem, boste gotovo radi zvedeli nekaj zanimivih posameznosti o tem znamenitem konju, ki je v nekoliko celo deležen misijonarjeve slave pred svetom.

Ko je o. Lievens prebival še v Rančiju, mu je v izredno težkih zadevah često pomagal radžputski policijski častnik Singh, s katerim sta bila še od prej znana. Nekega dne mu ta pošlje krasnega konja, naj si ga ogleda, poskusi in — če mu bo všeč — kupi. O. Lievens je ravno tedaj nujno rabil konja, zato se je zelo razveselil prijazne ponudbe, zlasti še, ko je videl pred seboj nenavadno ognjevitivo žival. Hotel je zato, da jo na mestu preskusi. Toda komaj je sedel v sedlu, že konj kot divji zdirja po cesti in se ne zmeni za noben mig in zapoved drugače dobrega jahača. Da konja vendarle ustavi, ga poskusi usmeriti naravnost v zid misijonske šole, ki se je nahajala ne daleč od postaje, češ, z glavo ne bo šel skozi zid. Toda v divjem pogonu je konj zdrvel naravnost proti zidu in ni dajal nobenega znaka, da se hoče ustaviti. Že sta bila pred zidom, oz. pod verando, ki se je nahajala pred šolskim poslopjem. Tu konj naenkrat v pravem kotu odskoči, o. Lievens pa zleti s sedla in tresne mimo kamenitega stebra pred noge drugega misijonarju, ki se je ravno mudil tam. Za las je manjkalo, in zadel bi bil z glavo ob steber. General pa, to je bila njegova navada, kadar je bilo sedlo prazno, je isti hip kot ukopan obstal.

Bil je kostanjeve barve, krasno zraščan in krepko razvit. Tako nam ga opisuje o. Kardon, ki ga je podedoval po o. Lievensu. V teku ognjevit — misijonar pravi, da se

mu je vsakikrat zdelo, da sedi na lokomotivi —, drugače krotak kot jagnje. Če je jahač med najbolj divjim tekom samo nogo iz stremena potegnili, se je na mestu ustavil in mu potem sledil kakor zvest pes. Na potovanju je ostal vedno tudi med počitkom v bližini misijonarja. O. Kardon, ki ga ne more prehvaliti, pravi, da mu ni bila nobena pot pretežka in nobena zapoved neizvedljiva. Na mig je šel čez drn in strn. Nekoč je na misijonskem potovanju zopet tako divje tekel in misijonar ni takoj opazil, da se nahajata pred globokim prepadom. General pa se za to ni zmenil, temveč ga je na mestu preskočil. Kasneje je šel misijonar prepad merit in je dognal, da je 6 metrov širok. Če bi bil padel vanj, bi bil gotovo utonil. — Drugič zopet so bila vrata misijonske postaje zaprta in nikogar v bližini, ki bi jih odprl. General se zaleti in ograjo brez težave preskoči. Razlika med stopinjami je znašala 6 in pol metra. Najdaljša pot, ki jo je omenjeni misijonar v enem dnevu napravil na generalu, je bila dolga 90 km, pa ne po ravnem, temveč čez visok gorski greben.

Za o. Lievensa kot misijonarja je bil general največja in naravnost neprecenljiva pomoč. Brez njega bi nikoli ne bil zmogel toliko in tako napornih misijonskih poti. Po cele noči je prejahal na njem, vsa svoja velika potovanja, ki jih je bilo mnogo. In le njegovi hitrosti se je imel zahvaliti, da ni padel kot žrtev zavrtnih morilcev, izžemalcev ubogega ljudstva, ki so večkrat v zasedi prežali nanj, da ubijejo velikega branitelja in osvoboditelja revežev.

General je poginil l. 1901, ravno ko o. Kardonu ni bilo doma. Ker so čudovito žival domačini silno cenili, tako da je bilo češčenja in oboževanja kar preveč, so v bližini misijonske postaje izkopali grob, kjer so generala nato z največjimi častmi pokopali. "Bil sem hvaležen dobrim ljudem," je pisal tedaj o. Kardon, "da so dostojno pokopali tega zvestega služabnika našega misijona in niso pustili, da ga raztrgajo požrešni šakali ali požro krvoločne hijene."

Gotovo pa je sivolasemu misijonarju, ki še danes nemorno deluje v Bengaliji, ljubo, ko vidi zvestega služabnika, ki je v tako tesni zvezi z delovanjem največjega misijonarja Bengalije, kako še danes v flandrijskem mestecu Moorslede, ovekovčen v krasnem spomeniku, služi svojemu velikemu gospodarju in misijonski misli.

KAKO JE POGINIL MODRI ŠAKAL (BENGALSKA BASEN).

J. Vizjak D. J.

ZELO prebrisan šakal je odprl v gozdu šolo. Njegovi učenci so bili sami Črički, Pajkci, Rakci ter njihovi bližnji in daljni sorodniki. Od vseh strani so prihajali starši vpisati svoje mlade v šolo učenega šakala. Vsi so mu namreč verjeli, da bodo njihovi tudi najmanj nadarjeni otročiči v šakalovi šoli v enem tednu postali sami učenjaki. Zato pa se jih je tudi kar trlo ob vpisovanju v slavno šolo.

Prišel je prvi šolski dan. Ni treba omenjati, kako tesno je moralo biti tedaj pri srcu vsem tem drobnim, nedolžnim Rakcem, Pajkcem in njihovim ostalim tovarišem. — Vsako slovo je težko, zato je takoj prvi dan prišel gospod Rak obiskat svojo nadbudno mladino; obenem bi bil seveda rad zvedel, kako njegovi kaj napredujejo. "Veste ne bi Vam hotel laskati, a resnico treba priznati. Vaši otroci so zelo nadarjeni. Sama pamet jih je. Kakšna škoda, če bi jih ne dali šolat." Gospod Rak ves blažen zasuje brke in se zadovoljno vrne domov. — Čez tri dni zopet potrkaja pri učenem šakalu na vrata. Toda nihče se ne oglasi, šola je pusta in prazna. Gorje! Šakal je po nezne učenke in brez sledu izginil. Staremu Raku je bilo tako hudo, da je od boli skoraj počil. Zato je začel takole žalovati:

Oj šakal, ti nezvestoba stara,
goljuf, okrutnež, da ti nima para!
Maščevanje bo strašno;
prej Rak jedel ne bo in ne spal.

S tem sklepom gre Rak ves solzan iskat šakala. Vedel je, kje ga bo najprej našel. Zato se je potopil v reko in čakal. Šakal je slutil, da ga bo Rak preganjal, ni pa vedel, kje in kako. — Nekega dne ga je mučila strašna žeja, zato se napoti k reki. Tu vidi četico nežnih Rakcev. Skušnjava ga napade in ni se mogel premagati: strastno skoči za njimi. Toda tu ga je čakal njegov sovražnik stari Rak. Kruto zgrabi šakala za nogó: zdaj bosta obračunala! Nastal je boj za življenje in smrt, dokler nista priplavala do trsa, ki je rasel ob vodi. Šakal brž prelomi trs in ga porine v vodo z besedami: Res pameten si, Rak! Na mesto moje noge si trs zagrabil! Rak hitro spusti šakala nogo nogo in zgrabi trs, šakal pa prasne v smeh ter mu veselo in zaničljivo zakliče: Salam, dragi moj! Kmalu bom spet odprl šolo. Ali mi boš tudi ti poslal svoje mlade?

Minilo je več dni, odkar je Rak zalezoval svojega sovražnika. Ves truden prileze v gozd. Tu leže, da si malo odpočije. Toda glej ga tam, ne daleč, šakala! Rak

se takoj potuhne kot bi bil mrtev. Misli je, da bo privabil šakala in ga potem zagrabil. Toda šakal ne verjame, da bi bil njegov stari sovražnik mrtev, zato začne od daleč metati nanj kamenje. Rak potrpežljivo prenaša vse udarce in se ne gane. Šakala razjezi ta hinavska potrpežljivost, zato mu zakliče: Vem, da nisi mrtev, drugače bi pomigal z repom in škarjami. Takoj začne Rak migati z repom, šakal pa jo po drugi poti pobriše skozi lepo malinovo goščavo. Sladki sadovi so ga zapeljivo vabili, zato poželjivo hlastne po njih. Toda gorje! Velik trn se mu zabode v nos. V strašnih bolečinah začne tuliti in brž steče k zdravniku, da mu izvleče trn iz nosa. Zdravniku pa nož spodleti in šakalu odreže nos. Ta ves divji skoči na zdravnika in zahteva od njega, da mu pozdravi nos, toda zdravnik tega ne zmore. Da šakala pomiri, mu ponudi lepe škarje, da si z njimi prirezuje predolge nohte. Šakal se zdaj umiri in se zadovoljen napoti v gozd. Tu pride do hiše nekega kotlarja. Temu ponudi svoje lepe škarje, naj skuša z njimi rezati kotle. Toda komaj se kotlar škarij dotakne, že se mu zlomijo. Obupan prosi šakala, naj mu odpusti, toda šakal se ne da kar tako odpraviti, temveč

zahteva kot odškodnino kotlarjev najlepši kotel. Ta kotel si zdaj povezne na glavo in se poda z njim v širni svet. Med potjo sreča gručo veselih svatov, ki so se napili rujnega vinca in so v prevelikem veselju razbili šakalu kotel. Šakal začne zdaj tako strašno tuliti, da je bilo vseh groza. Godci so ga prosili, naj neha tuliti, da jim ne pokvari veselja. Toda šakal je še strašneje tulil, dokler mu niso dali kot odškodnino svoj najlepši boben "pakavaj". Šakal se z njim povzpe na visoko drevo, ki je rastlo ob reki in začne tu na veji bobnati in plesati ter takole peti:

Dum, duma, dum!

Šakal se je na nos nabodel! Dum, duma, dum!

Pa je zato škarjice dobil! Dum, duma, dum!

Za škarjice pa pisan kotel! Dum, duma, dum!

Za kotel lepi pakavaj! Dum, duma, dum!

Haj, haj, dum, duma, dum!

Tako je prešerno pel in plesal po veji. Naenkrat se veja prelomi, šakal pa pade naravnost v reko, kjer ga je čakal Rak, ga zgrabil za vrat, pa hajdi z njim pod vodo. Taka je bila žalostna smrt modrega šakala.

Novega kaj?

P. Konstantin Urankar OFM.

SMRT IMENITNEGA MOŽA.

Ravnokar je umrl spovednik sv. Terezije od Deteta Jezusa, Godfrid Madelaine. Bil je 90 let star. Po smrti božje služabnice Terezije mu je samostan v Lisieux zaupal spomine Terezijine in on je prvi spoznal veliko vrednost teh spominov in jih je izdal pod naslovom "Zgodba neke duše". Ta knjiga je ponesla sloves te naše svetnice po vsem svetu.

MLADINSKE KNJIGE.

Bral sem nekje to-le: 8000 novih mladinskih knjig je šlo med svet lansko leto. Od vseh teh knjig so našli za mladino priporočljivih samo 140, vse druge knjige so kvarnega vpliva in bi jih bilo treba sežgati, tako slabe vsebine so.

BRAT GABRIEL.

V samostanu oo. frančiškanov v New Yorku imajo samaritansko postajo za lačne in brezposelne. Vrtar, brat Gabriel, ima nalogo, da deli ubogim miloščino in kruha. Vsak dan jih stoji v njegovi vrsti krog 1500. Tekom dveh let je 841.000 prejelo potrebno pomoč. Sveti Frančišek je gotovo vesel tako velikodušnih darovavcev.

NOVI NEMŠKI BOG.

V enem nemških nacionalnih časopisov smo videli pred kratkim sliko, ki je predstavljala velik altar, ves v rožah. Mesto Najsvetejšega je pa stal na altariju oboževani Hitler. Takih altarjev je sicer po vsem svetu dovolj, kjerkoli kdo Boga ne prizna, postavi samega sebe kot malika na altar. Da bi pa mogli biti tako naduti kakor nemški fašisti, tega ne moreš verjeti.

TA JE TUDI NOVA.

General Pershing, veliki vodja ameriške armade med svetovno vojno je zbolel. Pri zdravniški preiskavi se mu je zgodilo, kakor se premnogim v Ameriki zgodi. Zvedel je, da so mu zobje krivi bolezn. Dal si jih je populiti. Ni pa še minil dan, ko zve, da njegove zobe že tudi prodajajo za drag denar. Jazen je bil general, pa je poslal svoje pobočnike v mesto, naj poberejo njegove stare zobe. Pobočniki so se vrnili s 175 zobmi, ki so jih prodajali po 7 dolarjev komad.

KOLIKO JE DUHOVNIKOV NA SVETU?

Profesor Haring nam v nekem teološkem listu v Lincu navaja število duhovnikov na svetu. Po njegovem bi jih bilo 312.000, torej eden duhovnik za 6 tisoč oseb. Samo v Evropi jih je 200.334, po eden na dva tisoč ljudi.

ZNAMENITA OBLETNICA.

Na Dunaju bo letos znamenita obletnica. Cerkev sv. Štefana slavi petstoletnico. Ta cerkev je videla najgrozovitejše čase turškega obleganja in puščenja. Zato bo ta slavnost obenem tudi obletnica krščanskih zmag nad najbesnejšimi sovražniki vesoljne Cerkve.

NOVE ZNAMKE.

Avstrija ima novo znamko s sliko pokojnega kanclerja Monsignorja Seipla. Izkupiček teh znamk je namenjen vojnim invalidom. Računajo na 70 tisoč.

Ogerska ima novo znamko s podobo Matere božje.

Poljska ima znamko z Washingtonovo sliko, ob Washingtonu sta na levi in desni znamenita Poljaka Pulaski in Kociusko, ki sta se bojevala za svobodo Amerike.

Belgija ima na svojih znamkah podobo kardinala Mercieja, ki se je v svetovni vojni tako odlikoval.

LEPA SLOVESNOST.

V nekem kraju Francije, Fontegas imenovanem, je nedolgo tega prejelo 20 žena sveto obhajilo na petnajsti obletnici prvega sv. obhajila. Lep spomin! Žene so prišle od vseh strani Francije, da proslave ta spominski dan.

VOJNI INVALID ŠKOF.

Nedavno je bil posvečen za škofa v Meaux na Francoskem Rev. Friderik Lamy. Je najmlajši škof v vrsti francoskega episkopata, star komaj 44 let. Ko je imel 26 let, ga jezajela svetovna vojska. Moral je na fronto, kjer se je izkazal junaka. V eni sami bitki je bil petkrat ranjen. Štiri rane je prenesel, ne da bi se umaknil s svojega mesta. Pri peti je padel. A ker se sam ni mogel več boriti, se je plazil okrog drugih ranjenih tovarišev in jim iz svoje čutare dajal okrepčila, da se opomorejo. Ko so mu v dveh mesecih v lazaretu izlečili rane, je takoj zopet odšel na fronto. Topot je bil tako težko ranjen, da ni bil več za vojno službo. Kot invalida so ga odpustili domov. Zdaj je postal škof. Po posvečenju so mu vojni veterani pred stolnico v Amieniu priredili velike ovacije.

NAJ POMETAJO PRED SVOJIM PRAGOM.

Po Ameriki je na delu razsežna propaganda proti tujcem. Njen namen je popolnoma zapreti vrata novim priseljencem in kolikor mogoče še nenaturaliziranih odpraviti čez mejo v njih domovine. Pri tem se propagatorji poslužujejo jako negetlemenskega natolcevanja, češ, da je Amerika radi tujcev tako bogata na raznih kriminalcih, ki ji v svetu jemljejo ugled. Kriminalna statistika pa nekaj drugega dokazuje. In hladne številke so močnejši dokaz kot raznih pristranskih propagatorjev. In kaj pravi statistika glede tega? Da je sedanji dve leti radi krize že itak omejeno število priseljencev zelo padlo. Nasprotno pa se je število zločincev in istem razdobju za 140% poskočilo. Na čegav račun tedaj? Temu dokazu skušajo nesramni propagatorji izbežniti z izgovorom, da se kriminalci pred vsem rekrutirajo iz prve, tukaj rojene generacije priseljencev, posebno italijanskih in slovanskih. Tudi ta je prazna, kot kaže statistika. Ko bi bilo res, bi morala ona mesta, kjer tujci tvorijo mestoma do 50% vsega prebivalstva, procentualno imeti več kriminalcev, kot ona, kjer jih je komaj 5-10%. V resnici je pa ravno narobe. Mesta zapadnih držav imajo po prečno komaj po 5% tujcev, a izkazujejo od 30—50 kriminalcev na 100.000 prebivalcev. Večja mesta na vzhodu pa, v katerih je med 30-50% tujcev, pa na 100.000 prebivalcev 2-14 kriminalcev. Chicago, njih največje gnezdo, jih šteje 14. Tedaj naj "stoprocentni" Amerikanci le pred svojim pragom pometajo.

PROTIVERSKA PETLETKA BOLJŠEVIKOV.

Poleg ekonomske petletke boljševidov, ki je že splošno znana in tudi to, kako so se z njo urezali, imajo v načrtu tudi protiversko petletko, ki do slej še ni bila znana. Preko Anglije, ki so jo boljševidi vzeli posebno na piko, smo zvedeli zanjo. Tako-le so jo zamislili: Prvo leto, to je letoš, mora biti v Rusiji zaprta zadnja verska šola.

Sledeče leto 1933. bo vsak še verni uradnik ob službo, zatrt in prepovedano vse versko slovstvo. L. 1934. bo-

Naš zastopnik se zahvaljuje.

Zadnje mesece sem obiskal naročnike po Minnesoti, Michiganu Wisconsinu in bližnji sosesčini. S skrbjo sem šel po svetu. Tako hudo je vsepovsod, da se kar ne moreš odpraviti na tako pot. Toda vrnil sem se z zadovoljstvom. To pa zato, ker sem videl, da naši ljudje še vedno cenijo delo katoliških istov. Ko bi imel prostora dovolj, bi hotel opisati posamezne zgledne slučaje ko sem naravnost občudoval zvestobo naših ljudi Ave Mariji. Morda bom imel kedaj še čas in priložnost to popisati. Sedaj sem se namenil zahvaliti vsem prijateljem, ki so s tako dobrotljivostjo pomagali meni in listu. Zahvaljujem se vsem duhovnim gospodom, ki so mi šli na roko in me priporočili ljudem. Zahvaljujem se vsem naročnikom in prijateljem lista za vso pomoč. Naj je bila ta pomoč že kakeršnakoli. Naj bo vsem Bog plačnik. Rad bi omenil vsakega posebe po imenu, toda veste sami, dobrotniki, da je to nemogoče. Prvič že zato, ker Vas je toliko, pa vem, da tudi ni Vaša želja, da bi se vsakemu posebe zahvalil. Sprejmite te moje vrstice kot dokaz velike hvaležnosti. Ohranil Vas bom jaz, ohranila Vas bo Ave Marija v spominu. Zagotovljeni boste, da bom molil za vse. Upravitelju in uredniku sem sporočil Vaše želje, zagotovila sta mi, da bota vsem ustregla rade volje in takoj.

Pozdravljeni.

BRAT ANTONIN ŠEGA,
zastopnik Ave Marije.

do vsi verski služabniki, ki ne bodo hoteli pustiti svojih služb in se vdinjati brezboštvo, pognani čez meje. L. 1935.

bodo konfiscirana vsa bogoslužna poslopja, kakorkoli se že imenujejo, cerkve, sinagoge, molivnice itd. Zadnje leto 1936. bo posvečeno končnemu temeljitemu čiščenju vsega, kar spominja na Boga in vero. Doli do njegovega imena mora biti izbrisana vsaka sled za njim. Ta petletka bo pa še večji fiasco, kot je bila ekonomska. Kajti duše, ki je po naravi krščanska, kot pravi Tertulijan, boljševidi ne morejo preustvariti, čeravno bi radi. Njenega notranjega življenja ne morejo kontrolirati. In glejte: Kraljestvo božje je v vas, pravi Gospod!

MEHIŠKI APOST. DELEGAT O SVOJEM IZGONU.

Postavljen na ameriška tla, je delegat sv. očeta o svojem izgonu izjavil sledeče: "Dne 2. okt. je eksekutivni odbor državne zbornice, pod predsedstvom Louis Leona sklenil, naj se me kot nevarnega tujca, ki je v službi tuje vlade, izžene, ker sem kot tak zgubil državljanske pravice. Posebna deputacija naj bi ta sklep predsedniku izročila v potrjenje. A predsednik je že prej prišel do istega zaključka. Podtajnik notran. ministerstva me je opozoril, da bom najbrž pozvan, naj zapustim deželo. Dne 4. okt. ob 6. zv. pridejo trije tajni policisti v mojo rezidenco in me povabijo s seboj v urad notranjega ministerstva. Tam mi je omenjeni podtajnik izročil predsednikov odlok, da moram oditi. Zaprl so me v neko zasebno hišo, kjer so me držali do 1. pop. Takrat so me pozvali v avto in me odpeljali na letališče, kjer so me spravili v letalo. Dvignili smo se proti mestu Tampico. Odtod so me nameravali zopet z aeroplanom poslati na ameriška tla. Ob 4. pop. smo odleteli iz Tampico. Toda po dobri uri vožnje je začel besneti tak hud severnik, da ni bilo moč naprej. Ker smo zaman čakali njegovega umirjenja, smo pristali. Nato so me ob 5. zj. spravili na poseben vlak, ki je ob pol 1. sledečega jutra došel v Laredo, Tex. Tu so me že čakali obveščeni ameriški naseljeniški uradniki, ki so mi takoj dovolili stopiti na ameriška tla. Ostati smem šest mesecev.

Pridigar.

Župnik je govoril v nedeljo o veliki nevarnosti, ki jo imajo v sebi slabe knjige. Toliko gorja povzročujejo, toliko škode napravijo. Bodite tako dobri vsi ljudje in prinesite vse te slabe knjige k meni, da jih vržem v ogenj. Ljudje menda niso imeli takih knjig, ker nobenega ni bilo k župniku, samo nek droban kmet je prikrevsal s knjigo pod pazduho. Pozdravil je župnika in izročil knjigo. Župnik ga potreplje po rami: "Ta-

ko, Janez, edino ti se zavedaš svoje katoliške dolžnosti. Prav je, da si prinesel to slabo knjigo, vidiš, koliko zla povzroče v tvoji družini take knjige." Hotel mu je še več takih naukov dati, pa se je kmet Janez preveč sumljivo smehljaj. Župnik pogleda knjigo in vidi napis: "Davčna knjiga". Seveda je slabo knjigo kmetu vrnil, ni je vrgel v peč.

Iz Uprave.

Kisel je moj obraz, kadarkoli dobim pritožbo od te ali one strani. Ne prejemajo lista na pravi naslov. Pa ime je spakdrano, pa to in ono. Da se izognemo vsem tem neljubim pomotam, bodite tako dobri in si to-le zapomnite. Kadarkoli se preseliš, bodi tako dober in nam sporoči naslov. Stari naslov in novi naslov. Naslov natančno

napiši. Kadar pošlješ zahvalo, ravnotako natančno povej svojo željo in nam daj naslov, da Ti odgovorimo. Ne jezi se, če številka na robu tvojega odplačila lista ni takoj popravljena. Časih se zgodi, da pošlješ naročnino v času, ko je list že v tisku, tedaj je prepozno popraviti za tisti mesec.

Vesel je moj obraz, kadar vi-

dim, da naročnina prihaja redno, zakaj potem mi ni treba skrbeti, kako bom poravnal visoke račune in stroške lista. Seveda tega ne morem pri vseh pričakovati. Vem tudi jaz, da so slabi časi in ne morem nobenemu zameriti, če naročnine ne more poravnati takoj. Še vesel sem, če lista takoj ne črtajo.

P. Benedikt Hoge, upravnik.

Zahvale.

Javno se zahvaljujem Baragi in Mariji Pomočnici za uslišane prošnje. Velika je bila moja zaveda, toad z zaupanjem sem se obrnil na nebeško pomoč in na priprošnjo Baragovo in Marijino sem dosegel, kar sem prosil.

L. Stražišar, Cleveland, O.

Zahvaljujem se Bogu za pomoč in varstvo v času težke bolezni. Vse krog mene je zdvojilo, da bi mogla še kedaj vršiti

delo kakor sem ga vršila prejšne čase, toda zaupanje me ni goljufalo. Bog je pomagal. Tem potom se mu javno zahvalim.

Marg. Jakopich, Cleveland, O.

Dolžna sem javno zahvalo za veliko pomoč, ki mi je bila izkazana od Boga. Družinske težave, bolezni so me tarale. Zatekla sem se k Bogu. Pomagal mi je. Naj bo zahvaljen. Želim, da bi se vsako verno srce z zaupanjem

obračalo na božje Srce, gotovo ne bo nobena priprošnja odbita.

Katie Shutte, Brooklyn, N.Y.

Zahvaljujem se Baragi, božjemu služabniku, za dobroto in milost, ki mi je bila naklonjena po njegovi priprošnji. Priporočil sem se mu, in kakor sem pričakoval, tako se je zgodilo: uslišan sem bil. Bog ga kaj kmalu povečaj.

I. R., Detroit, Mich.

Darovi.

Za sv. maše so darovali:

Wm. Topeksir \$5, M. Sitar \$1, F. Omers \$3, L. Hovevar \$1, L. Raddell \$2, A. Collins \$2, L. Gregorcic \$2, Mrs. Ajdic \$1, M. Svigel \$1, J. Moren \$1, M. Cernich \$1, M. Zerovnik \$1, F. B. Rencich \$1, J. Udovich \$1.50, B. Karmer \$2, A. Zagarc \$2, Valencic \$2, Zahvalo \$2, M. Urbas \$1, M. Progar \$1, Mr. & Mrs. A. Brodarič \$1, M. B. Veberstar \$1, Mrs. A. Fink \$1, K. Kuzma \$1, R. Markel \$1, P. Kobel-sech \$1, J. Molek \$1, R. Starman \$1.50, Mrs. M. Stukel \$1, L. Pelko \$1, A. Zokal \$1, T. Tavser \$1, A. Blachard \$2, H. Gercar \$1, F. Pirman \$1, M. Bluth \$1, Mrs. J. Kuhel \$1.50, M. Tomazic \$1, M. Tometz \$1, Mrs. Bokal \$1, A. Banks \$2, J. Kastelic \$1, A. Collins \$1, F. Zvokel \$1.50, J. Glivar \$1, M. Zore \$2, M. Dragovan \$1, A. Champa \$1, M. Bokal \$1, A. Krolnik \$1, M. Bendey \$1, M. Sredensek \$1, D. M. \$1, F. Hart \$3, J. Atzenbeck \$2, M. Frontal \$1, J. Kobal \$1, M. Savs \$1, A. Vida \$1, K. Bicek \$2, J. Kastelic \$1, J. Rezek \$1, J. Jerse \$1, M. Kapsch \$1, M. Nemanic \$2, M. Svete \$1, P. Bernard \$10, M. Grum \$1, J. Dolinar \$2, M. Hovevar \$1, J. Drasler \$3, M. Pawlesic \$1.50, F. Tomsic \$1, M. Ula-

sich \$1.50, A. Gantar \$1, A. Novak \$2, F. Drobnic \$1, J. Ancel \$1, Mrs. F. Rus \$1, J. Filipcic \$1, A. Kos \$1, F. Kukman \$2, Mrs. M. Dultz \$2, J. Kastelic \$3, N. N. \$1, Kokolj \$1, M. Oblak \$1, F. Tomsic \$2, Mrs. M. Brodnki \$1.50, A. Terlep \$1, A. Banks \$2, M. Jakopic \$1, A. Tomaha \$2, S. Grahek \$1, J. Anzlovar \$30.00.

Člani Apostolata sv. Frančiška so poslali:

M. Svigel 50c, Mrs. Adamic \$10, Mrs. Shavar \$10, N. Golob \$10, J. Perme \$10, F. Markle \$10, F. Edgar \$10, T. Habjan \$3, M. Knave \$2, A. Zbasnik 50c, L. Sirc \$10, F. Prijanovic \$10, M. Prijanovic. Zadnje tri plačala Mrs. Frances Prijanovic, Virginia, Minn., Mrs. F. Russ \$10, Mrs. M. Tomsic \$7, K. Kosmerl \$1.

Za lučke so poslali:

M. Okorn 60c, M. Svigel \$1, P. Zagar 50c, M. B. Veberstar 50c, M. Tomazic 25c, J. Glivar 25c, J. Kastelic 25c, M. Bendey 50c, E. Smintich 10c, M. Dragovan \$1, J. Pink \$1, K. Bicek \$1, J. Kastelic 25c, F. Platnar 25c, M. Svete \$1, M. Kuretic \$1, M. Kosh-

merl 50c, P. Mikula 50c, M. Willar 50c, Mrs. M. Tomsic \$2.50, A. Sken-der 50c.

Za samostan:

J. Fraus \$5, A. Bogolin \$5, M. Schriffre \$2, J. Tomasetig \$20, M. Okorn \$3, J. Bucher \$1.

Dar za Ave Marijo:

A. Matkovich \$1, S. Jenko \$1, P. Zagar \$1, J. Drasler \$2, Sr. M. De-Lourdes \$1, L. Košnik 50c, A. Hudales \$1, R. Sinder 50c, A. Bregar \$2, B. Malnar \$5, A. Majerle 25c, L. Gregorcic \$5, J. Slutz 25c, Mrs. A. Brodarich st. \$1, Mrs. Travnikar \$1, J. Meglen \$1, Mrs. A. Ursich 50c, Mrs. M. Tomsha 78c, U. B. \$2, A. Terlep \$1.

Zahvala:

M. Dragovan \$1, G. Tushar \$1.

Božični dar:

J. Radez \$1.

Za študente:

J. Stopnik \$1, A. Kos \$10, M. Cook \$1.50, Miss A. Lampe \$10, M. Jakopic \$1.00.

Za pohištvo in pogrebe

Tisti, ki ste v Clevelandu in okolici, in ki pridete v Cleveland, se lahko v vašo lastno korist poslužite pohištva iz naše prodajalne. Pir nas je pohištvo kar najbolj zanesljivo in vredno zanj danega denarja.

Glavno prodajalno imamo na
6019 St. Clair Avenue,

podružnica pa je na
15303 WATERLOO RD., CLEVELAND, OHIO

Tudi tisti, ki se obrnejo na nas za pogrebna opravila, dobijo za manjše izdatke boljše postrežbo.

A. GRDINA & SONS

Za vsa podjetja velja glavni telefon
Henderson 2088

Phone Canal 7172-3

**PARK VIEW WET WASH
LAUNDRY CO.**

FRANK GRILL

1727-31 WEST 21st STREET, CHICAGO, ILL.

JOSEPH PERKO

2101 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI

Najboljše blago. — Čevlji za vso družino.

SVOJI K SVOJIM!

Kadar rabite čevlje, dobite jih pri

ANTON ZUPANCICH

1902 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Baragova knjiga

Jos. Gregorich,
pisatelj knjige.

Eden naših rojakov-izseljencev, navdušen delavec za Barago, ki že dve leti navdušuje mlade naše za Baragovo stvar, je spisal življenjepisno knjigo o našem vrlem apostolu in predhodniku. -- Od prve strani do zadnje je knjiga polna lepih besed in lepih dokazov o Baragovi svetosti in neumornem delovanju za zveličanje duš. Tako zanimiva knjiga ne sme mimo nas neopažena. Kdorkoli jo je bral, jo je pohvalil, ocenjevalci, ki so pregledali knjigo med natisom, so vračali rokopise z najlepšim priporočilom.

ŽENA

PRISTOPI V ŽENSKO ZVEZO.

Tebi je v dobro! V

"ZARJI"

glasilu Zveze imaš lep list, ki je poln zanimivosti. — Naslov tajnice:

JOSEPHINE RAČIČ, 2054 W. Coulter St., Chicago

